Spisy powszechne
Censuses

Urząd Statystyczny w Łodzi

Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2021

Warunki mieszkaniowe w województwie łódzkim w świetle Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021

Housing conditions in Łódzkie Voivodship in the light of the National Population and Housing Census 2021

Łódź 2024

Spisy powszechne
Censuses

Urząd Statystyczny w Łodzi

Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2021

Warunki mieszkaniowe w województwie łódzkim w świetle Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021

Housing conditions in Łódzkie Voivodship in the light of the National Population and Housing Census 2021

Urząd Statystyczny w Łodzi Statistical Office in Łódź

Łódź 2024

Opracowanie merytoryczne
Content-related works

Urząd Statystyczny w Łodzi, Łódzki Ośrodek Badań Regionalnych
Statistical Office in Łódź, Łódzkie Centre For Regional Surveys

pod kierunkiem
supervised by

Katarzyny Szkopieckiej

Zespół autorski
Editorial team

Iwona Bednarska, Izabela Kaleta,
Aleksandra Krupińska, Jolanta Maniewska

Skład i opracowanie graficzne
Typesetting and graphics

Anna Buczek-Toboła

ISBN 978-83-971302-1-0

Publikacja dostępna na stronie
Publication available on website

https://stat.gov.pl/

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła
When publishing Statistics Poland data – please indicate the source

Przedmowa

Przekazujemy Państwu kolejne opracowanie prezentujące wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań, realizowanego w dniach 1 kwietnia – 30 września 2021 r. według stanu na dzień 31 marca 2021 r.

Niniejsza publikacja zawiera informacje dotyczące liczby budynków według ich rodzajów, wieku i wielkości oraz zasobów mieszkaniowych zlokalizowanych w budynkach mieszkalnych w województwie łódzkim. Przedstawiono również dane na temat jakościowych aspektów istniejących zasobów mieszkaniowych, tj. wielkości i wieku mieszkań, ich wyposażenia w instalacje techniczno-sanitarne oraz warunków mieszkaniowych ludności. Analiza uwzględnia również charakterystykę budynków mieszkalnych według form własności, czy też okresu wybudowania budynku. Wyniki spisu dla województwa łódzkiego zaprezentowano na tle danych dla Polski oraz w przekroju powiatów i gmin.

Opracowanie, obok komentarza analitycznego, zawiera prezentację graficzną w postaci map i wykresów, natomiast część tabelaryczna, zawierająca tablice wynikowe, dostępna jest wyłącznie w formie elektronicznej, na stronie internetowej Urzędu.

Dane wynikowe pozyskane w spisie, w szerszym zakresie tematycznym, opublikowane są w Banku Danych Lokalnych (Narodowe Spisy Powszechne) oraz na stronie GUS w obszarze tematycznym „Spisy Powszechne". Komentarze metodologiczne zostały przygotowane w oparciu o publikacje GUS prezentujące wyniki oraz metodologię i organizację spisu.

Wyrażam nadzieję, że prezentowane wyniki spisu będą przydatne dla szerokiego grona odbiorców danych statystycznych.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego w Łodzi

dr Piotr Ryszard Cmela

Łódź, czerwiec 2024 r.

Preface

We would like to present you the next study showing the results of the 2021 National Population and Housing Census, which was carried out in Poland from April 1 to September 30, 2021, as of the state on March 31, 2021.

The publication contains information on the number of buildings by their type, age and size, as well as data on the housing stock located in residential buildings in łódzkie voivodship. It also contains information on qualitative aspects of the existing housing stock, i.e. the size and age of dwellings, their equipment with technical and sanitary installations, housing conditions of the population. The analysis also takes into account the characteristics of residential buildings by ownership forms and period of building construction. The results of the census for łódzkie voivosdship are presented against the data for Poland and in the cross-section of powiats and gminas.

The study, in addition to the analytical commentary, contains a graphic presentation in the form of maps and charts. The tabular annex is available only in electronic form on the website of the Statistical Office in Łódź.

Result data obtained in the census, in a broader thematic scope, are published in the Local Data Bank (National Census) and on the Census website in the thematic area "National Census". The methodological comments were prepared on the basis of the Statistics Poland publication presenting the results, methodology and organization of the census.

I hope that the presented census results will be useful for a wide range of recipients of statistical data.

Director
of the Statistical Office in Łódź

Piotr Ryszard Cmela, Ph.D.

Łódź, June 2024

Spis treści
Contents

Przedmowa ... 3
Preface ... 4

Spis treści ... 5
Contents ... 5

Spis tablic ... 6
List of tables ... 6

Spis wykresów ... 7
List of charts ... 7

Spis map ... 8
List of maps ... 8

Objaśnienia znaków umownych i ważniejsze skróty ... 9
Symbols and main abbreviations ... 9

Synteza ... 10
Executive summary ... 12

Rozdział 1. Zamieszkane budynki ... 14
Chapter 1. Inhabited buildings ... 14

1.1. Budynki i ich rodzaje ... 14
1.1. Buildings and types of buildings ... 14

1.2. Wiek budynków mieszkalnych ... 18
1.2. Age of residential buildings ... 18

1.3. Własność zamieszkanych budynków mieszkalnych ... 21
1.3. Ownership of residential buildings ... 21

1.4. Wielkość budynków ... 26
1.4. Size of buildings ... 26

1.5. Wyposażenie budynków w podstawowe instalacje ... 28
1.5. Equipment buildings with basic instalations ... 28

Rozdział 2. Mieszkania ... 32
Chapter 2. Dwellings ... 32

2.1. Stan i zmiany zasobów mieszkaniowych ... 33
2.1. Housing stock and it's changes ... 33

2.2. Własność mieszkań ... 37
2.2. Ownership of the dwellings ... 37

2.3. Wiek mieszkań ... 41
2.3. Age of the dwellings ... 41

2.4. Wielkość mieszkań ... 43
2.4. Size of the dwellings ... 43

2.5. Wyposażenie mieszkań w instalacje techniczno-sanitarne ... 46
2.5. Sanitary and technical installations in the dwellings ... 46

2.6. Zaludnienie mieszkań ... 53
2.6. Dwellings' population ... 53

Źródła danych ... 56
Data sources ... 56

Spis tablic
List of tables

1. Budynki według rodzaju ... 15
1. Buildings by their type ... 15

2. Budynki mieszkalne według okresu budowy budynku ... 18
2. Residential buildings by period of building construction ... 18

3. Zamieszkane budynki mieszkalne i mieszkania w zamieszkanych budynkach mieszkalnych według form własności ... 22
3. Inhabited residential buildings and dwellings in inhabited residential buildings by type of ownership ... 22

4. Przeciętna liczba mieszkań i przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkań w budynkach mieszkalnych ... 26
4. Average number of dwellings and average useful floor area of dwellings in residential buildings ... 26

5. Budynki mieszkalne według stopnia wyposażenia w instalacje techniczno-sanitarne ... 29
5. Residential buildings by degree of equipment with technical and sanitary installations ... 29

6. Mieszkania zamieszkane i niezamieszkane ... 33
6. Inhabited and uninhabited dwellings ... 33

7. Mieszkania zamieszkane i ludność w mieszkaniach ... 34
7. Inhabited dwellings and population in dwellings ... 34

8. Struktura mieszkań zamieszkanych według podmiotów będących ich właścicielami ... 38
8. Structure of inhabited dwellings by type of ownership ... 38

9. Liczba i powierzchnia użytkowa mieszkań zamieszkanych oraz ich struktura według okresu wybudowania budynku ... 41
9. The number and useful floor area of inhabited dwellings and their structure by period of building construction ... 41

10. Wyposażenie mieszkań zamieszkanych w instalacje techniczno-sanitarne ... 47
10. Inhabited dwellings equipment with technical and sanitary installations ... 47

11. Ogólne wskaźniki zaludnienia ... 53
11. General population rates ... 53

12. Struktura ludności według liczby osób na 1 izbę ... 53
12. Structure of population by number of person per 1 room ... 53

Spis wykresów
List of charts

1. Budynki mieszkalne według rodzaju w 2021 r. ... 16
1. Residential buildings by their type in 2021 ... 16

2. Mieszkania w budynkach mieszkalnych według rodzaju w 2021 r. ... 16
2. Dwellings in residential buildings by type in 2021 ... 16

3. Struktura budynków mieszkalnych i mieszkań według okresu budowy w 2021 r. ... 19
3. Structure of inhabited buildings and dwellings by period of building construction in 2021 ... 19

4. Struktura budynków mieszkalnych według okresu budowy w 2021 r. ... 20
4. Structure of inhabited buildings by period of building construction in 2021 ... 20

5. Struktura budynków mieszkalnych i mieszkań w budynkach mieszkalnych według form własności ... 25
5. Structure of residential buildings and dwellings in residential buildings by type of ownership ... 25

6. Struktura budynków mieszkalnych wielomieszkaniowych według liczby mieszkań w 2021 r. ... 27
6. Structure of multi-dwelling residential buildings by number of dwellings in 2021 ... 27

7. Wyposażenie budynków mieszkalnych w podstawowe instalacje techniczno-sanitarne w 2021 r. ... 30
7. Residential buildings equipment with technical and sanitary installations in 2021 ... 30

8. Mieszkania zamieszkane według województw ... 35
8. Inhabited dwellings by voivodships ... 35

9. Struktura mieszkań zamieszkanych według podmiotów będących ich właścicielami w 2021 r. ... 39
9. Structure of inhabited dwellings by type of ownership in 2021 ... 39

10. Struktura mieszkań zamieszkanych według okresu budowy budynku w 2021 r. ... 42
10. Structure of inhabited dwellings by period of building construction in 2021 ... 42

11. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkań zamieszkanych ... 43
11. Average useful floor area of inhabited dwellings ... 43

12. Przeciętna liczba izb w mieszkaniach zamieszkanych ... 43
12. Average number of rooms in inhabited dwellings ... 43

13. Struktura mieszkań zamieszkanych według liczby izb w 2021 r. ... 44
13. Structure of inhabited dwellings by number of rooms in 2021 ... 44

14. Udział mieszkań zamieszkanych wyposażonych w instalacje techniczno-sanitarne w % ogółu mieszkań zamieszkanych ... 48
14. Share of inhabited dwellings equipped with technical and sanitary installations as a percentage of inhabited dwelling ... 48

Spis map
List of maps

1. Budynki zamieszkane w 2021 r. ... 17
1. Inhabited buildings in 2021 ... 17

2. Budynki stanowiące współwłasność z wyodrębnionymi własnościami lokali mieszkalnych w 2021 r. ... 25
2. Buildings with co-ownership with separate ownership of dwellings in 2021 ... 25

3. Budynki mieszkalne według wyposażenia w podstawowe instalacje techniczno-sanitarne w 2021 r. ... 31
3. Residential buildings by basic technical and sanitary installations equipmentship in 2021 ... 31

4. Zmiana liczby mieszkań zamieszkanych w latach 2011–2021 ... 36
4. Change of number of inhabited dwellings in 2011–2021 ... 36

5. Struktura mieszkań zamieszkanych w miastach według rodzaju podmiotów będących ich właścicielami w 2021 r. ... 40
5. Structure of inhabited dwellings in urban areas by type of ownership in 2021 ... 40

6. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkań zamieszkanych w 2021 r. ... 44
6. Average useful floor area of inhabited dwellings in 2021 ... 44

7. Przeciętna liczba izb w mieszkaniach zamieszkanych w 2021 r. ... 45
7. Average number of rooms in inhabited dwellings in 2021 ... 45

8. Struktura mieszkań zamieszkanych wyposażonych w podstawowe instalacje techniczno-sanitarne w 2021 r. ... 49
8. Structure of inhabited dwellings fitted with basic technical and sanitary installations in 2021 ... 49

9. Mieszkania zamieszkane wyposażone w wodociąg w 2021 r. ... 50
9. Inhabited dwellings fitted with water supply system in 2021 ... 50

10. Mieszkania zamieszkane wyposażone w ustęp spłukiwany w 2021 r. ... 51
10. Inhabited dwellings fitted with flushable toilet in 2021 ... 51

11. Mieszkania zamieszkane wyposażone w łazienkę w 2021 r. ... 52
11. Inhabited dwellings fitted with bathroom in 2021 ... 52

12. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkań zamieszkanych w m^2 na osobę w 2021 r. ... 54
12. Average useful floor area of inhabited dwellings in m^2 per person in 2021 ... 54

13. Przeciętna liczba osób w mieszkaniach zamieszkanych w 2021 r. ... 55
13. Average number of persons in inhabited dwellings in 2021 ... 55

Objaśnienia znaków umownych i ważniejsze skróty
Symbols and main abbreviations

Znaki umowne
Symbols

Symbol Symbol		Opis Description
Kreska (–)		oznacza, że zjawisko nie wystąpiło indicates that magnitude zero
Zero:	(0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5 magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit
	(0,0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05 magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit
Kropka (.)		oznacza: brak informacji, konieczność zachowania tajemnicy statystycznej lub że wypełnienie pozycji jest niemożliwe albo niecelowe data not available, classified data (statistical confidentiality) or providing data impossible or purposeless
„W tym” “Of which”		oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy indicates that not all elements of the sum are given

Skróty
Abbreviations

Skrót Abbreviation	Znaczenie Meaning
tys.	tysiąc thousand
mln	milion million
p. proc. pp	punkt procentowy percentage point
tabl.	tablica table
tj. i.e.	to jest that is

Synteza

Według wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021 r. w województwie łódzkim zlokalizowanych było 461,1 tys. budynków, w których znajdowało się co najmniej 1 mieszkanie, w tym ponad 412,6 tys., tj. 89,5% stanowiły zamieszkane budynki. Budynki zamieszkane w miastach stanowiły 38,1% ogólnej ich liczby w województwie, a na wsi 61,9%. W miastach w zamieszkanych budynkach mieszkalnych znajdowało się ponad 713,2 tys. mieszkań, podczas gdy na wsi prawie 277,0 tys.

Według stanu na 31 marca 2021 r. zasoby mieszkaniowe województwa łódzkiego wynosiły 1 041,8 tys. mieszkań o łącznej powierzchni użytkowej 74382,3 tys. m^2 i 3 844,6 tys. izb. W porównaniu z wynikami spisu z 2011 r. zasoby mieszkaniowe zwiększyły się o 64,6 tys. mieszkań, tj. o 6,6%, w tym w miastach o 6,3%, a na wsi o 7,2%.

W zabudowie mieszkalnej dominowały budynki jednorodzinne. W miastach stanowiły one 85,5% budynków zamieszkanych, a na wsi 98,9%. Przeważająca część mieszkań zlokalizowana była jednak w budynkach wielomieszkaniowych. W budynkach tych mieściło się 80,0% mieszkań w miastach i 6,5% mieszkań na wsi.

Budynki wzniesione w latach 1918–1944 stanowiły 7,7% ogółu budynków mieszkalnych (ich liczba wyniosła 31,7 tys. budynków z 75,9 tys. mieszkań). Z lat 1945–1978 pochodziło 35,9% budynków (147,8 tys. wraz z 399,9 tys. mieszkań). Budynki powstałe w latach 1979–2002 stanowiły 29,6% (121,9 tys., z 282,6 tys. mieszkań). Na terenach wiejskich najliczniejszą grupę stanowiły budynki z lat 1945–1970 (28,1% ogółu), natomiast w miastach budynki z lat 1979–2002 – 31,6% ogółu.

W 2021 r. najwięcej, tj. 379,1 tys. budynków należało do osób fizycznych. Stanowiły one 92,1% całkowitej liczby zamieszkanych budynków mieszkalnych, w których znajdowało się 391,4 tys. mieszkań. Drugą najliczniejszą grupę pod względem udziału w liczbie budynków mieszkalnych z udziałem 5,5% stanowiły zasoby będące we współwłasności. W 2021 r. liczba budynków mieszkalnych tego rodzaju własności wyniosła ponad 22 tys. zlokalizowanych było w nich ponad 544 tys. mieszkań.

Ponad 2,1 tys. budynków mieszkalnych, w których zlokalizowanych było 7,1 tys. mieszkań było własnością gmin.

W budynkach zamieszkanych znajdowało się 989,3 tys. mieszkań i mieszkało w nich prawie 2,4 mln osób.

Wyniki NSP 2021 w porównaniu z NSP 2011 wykazały, że poprawie uległy warunki mieszkaniowe ludności w województwie łódzkim. Jednym z mierników wskazujących na poprawę jest przeciętna liczba osób w 1 mieszkaniu, która wynosiła 2,59 osoby, podczas gdy w roku 2011 było to 2,84 osoby w 1 mieszkaniu. W stosunku do 2011 r. spadła przeciętna liczba osób przypadających na 1 izbę z 0,80 na 0,69, a przeciętna powierzchnia użytkowa przypadająca na 1 osobę wzrosła o 4,8 m^2 do 28,2 m^2.

Według stanu na 31 marca 2021 r. ok. 10% ludności mieszkało w mieszkaniach uznawanych za przeludnione, czyli takich, w których na jedną izbę przypada 2 i więcej osób. Jednocześnie udział osób zamieszkujących w warunkach niskiego zaludnienia, tj. poniżej 1 osoby na izbę wyniósł prawie 50%.

Przeciętne mieszkanie zamieszkane składało się z 3,78 izb, a jego powierzchnia użytkowa wynosiła 73,2 m^2. Według danych ze spisu 2021 r. większe mieszkania zlokalizowane były na wsi. Przeciętne mieszkanie na obszarach wiejskich posiadało 4,52 izby, a jego przeciętna powierzchnia użytkowa wynosiła 98,5 m^2. W mieście natomiast w przeciętnym mieszkaniu znajdowały się 3,46 izby i zajmowało ono 62,5 m^2 powierzchni użytkowej.

Najliczniejszą grupą mieszkań wynoszącą 231,8 tys., były mieszkania znajdujące się w budynkach wybudowanych w latach 1945–1970 (25,3% ogółu mieszkań). Znaczącą grupę liczącą 157,3 tys. mieszkań stanowiły również mieszkania powstałe w latach 1979–1988, a w ogólnej liczbie mieszkań ich udział wynosił 17,2%.

Wśród podmiotów będących właścicielami mieszkań najliczniejszą grupę stanowiły osoby fizyczne, do których należało ponad 654 tys. mieszkań, co stanowiło 71,5% ogółu mieszkań zamieszkanych (wobec 57,6% w 2011 r.). W przekroju miasto-wieś zauważa się istotne zróżnicowanie struktury zamieszkanych zasobów mieszkaniowych według form własności. Na wsi 96,4% ogółu mieszkań zamieszkanych należało do osób fizycznych, podczas gdy w miastach udział ten wynosił 61,0%. Według danych z 2021 r. w mieszkaniach należących do osób fizycznych odnotowano największy – 56,4% – udział mieszkań wybudowanych w latach 1945–1988. W zasobach spółdzielni mieszkaniowych ponad połowę (53,7%) stanowiły mieszkania wybudowane w latach 1971–1988. Ponad 1/3 mieszkań gminnych (35,9%) powstała przed 1918 r.

W porównaniu z 2011 r. zwiększyła się liczba mieszkań wyposażonych w instalacje: wodociąg, ustęp, łazienkę, ciepłą wodę, gaz z sieci i centralne ogrzewanie. Według stanu na 31 marca 2021 r. mieszkania zamieszkane wyposażone w wodociąg stanowiły 95,6% ogółu mieszkań zamieszkanych. W porównaniu z poprzednim spisem liczba mieszkań wyposażonych w wodociąg sieciowy zwiększyła się o 4,8%. W instalację doprowadzająca gaz z sieci wyposażonych było 47,7% mieszkań. Dostęp do gazu z sieci miały głównie mieszkania znajdujące się w miastach – wśród ogółu mieszkań miejskich podłączonych do sieci było ich 64,5%, dla porównania na wsi zaledwie 8,0%.

Executive summary

According to the 2021 National Population and Housing Census, in Łódzkie Voivodship had 461.1 thousand buildings with at least 1 dwelling, of which more than 412.6 thousand were inhabited residential buildings, i.e. 89.5%. Inhabited buildings in cities accounted for 38.1% of their total number in the voivodship, and 61.9% in rural areas. In cities, there were over 713.2 thousand dwelling units in inhabited residential buildings, while in rural areas there were over 277.0 thousand dwelling units.

As of March 31, 2021, Łódzkie Voivodship's dwelling stocks amounted 1 041.8 thousand dwelling units with a total floor area of 74 382.3 thousand m^2 and 3 844.6 thousand rooms. Compared with the results of the 2011 census, the dwelling stocks increased by 64.6 thousand dwelling units, i.e. 6.6%, including 6.3% in urban areas and 7.2% in rural areas .

Single-family buildings predominated in residential development. In urban areas, they accounted for 85.5% of inhabited buildings, and in rural areas for 98.9%. However, the vast majority of dwelling units were located in multi-dwelling buildings. These buildings contained 80.0% of dwellings in urban areas and 6.5% of dwellings in rural areas.

7.7 % of buildings have been constructed between 1918 and 1944, with 31.7 thousand buildings built during this period with 75.9 thousand dwellings. 35.9% buildings have become in 1945–1978, with a 147.8 thousand (with 399.9 thousand dwellings.). 29.6% stated buildings were built between 1979–2002 (121.9 thousand with 282.6 thousand dwellings). In rural areas, buildings from 1945–1970 predominated (28.1% of the total), while in urban areas, buildings from the years 1979–2002 counted for 31,6% of the total number of buildings.

In 2021, the largest number, i.e. 379.1 thousand buildings, were owned by individuals. They accounted for 92.1% of the total number of inhabited residential buildings with 391.4 thousand dwellings units. The second largest group in terms of the share of the number of residential buildings were resources under joint ownership with a share of 5.5%. In 2021, the number of residential buildings of this type of ownership amounted to more than 22 thousand. Over 544 thousands housing units were located in them.

More than 2.1 thousand dwellings in residential buildings in which 7.1 thousand apartments were located were owned by gminas.

There were 989.3 thousand dwellings in inhabited buildings and more than 2.4 million people living in them.

The results of the 2021 Census, compared to the 2011 Census, showed that the housing conditions of the population in Łódzkie Voivodship have improved. One of measures indicating improvement is the average number of people in 1 dwelling, which was 2.59 people, while in 2011 it was 2.84 people in 1 dwelling. Compared to 2011, the average number of persons per room decreased from 0.80 to 0.69. The average useful floor area per person increased by 4,8 m^2 and amounted to 28.2 m^2.

As of March 31, 2021, about 10% of the population lived in housing considered overcrowded under our conditions, i.e. housing with 2 or more people per room. At the same time, the share of people living in low-population conditions, i.e. less than 1 person per room amounted almost 50%.

The average inhabited dwelling consisted of 3.78 rooms, with a floor area of 73.2 m^2. According to the 2021 census, larger dwellings were located in rural areas. The average dwelling in rural areas had 4.52 rooms, and its average floor area was 98.5 m^2. In the city, on the other hand, the average dwelling had 3.46 rooms and occupied 62.5 m^2 of useful floor area.

The largest group of dwellings, amounting to 231.8 thousand, were located in buildings built in 1945–1970. They accounted for 25.3% of the total number of inhabited dwellings. A significant group of 157.3 thousand dwellings were built in 1979–1988, and they accounted for 17.2% of the total number of dwellings.

Among entities owning flats, the largest group was individuals, who owned more than 654 thousand and accounted for 71.5% of the total inhabited housing stock, compared to 57.6% in 2011. In the urban--rural cross-section, significant differences are noted in the structure of occupied dwelling stocks by form of ownership. In rural areas, 96.4% of the total inhabited dwelling stocks was owned by individuals, while in urban areas – 61.0%. According to the 2021 data, dwellings owned by individuals accounted for the largest 56.4% share of those built between 1945–1988. In the resources of housing cooperatives, more than half (53.7%) were dwellings built in 1971–1988. More than one-thirds of municipal dwellings (35.9%) were built before 1918.

Compared to 2011, the number of dwellings equipped with the following facilities increased: water supply, toilet, bathroom, hot water, mains gas and central heating. Significant improvements in terms of technical and sanitary installations in dwellings were recorded mainly in rural areas. As of March 31, 2021, inhabited dwelling equipped with a water supply system accounted for 95.6% of all inhabited dwellings. Compared to the previous census, the number of dwellings equipped with water supply networks increased by 4.8%. Equipped with a gas supply system from the network were 47.7% of dwellings. Mainly dwellings located in cities had access to mains gas – 64.5% of all urban dwellings were connected to the network, compared to only 8.0% in rural areas.

Rozdział 1.
Chapter 1.

Zamieszkane budynki
Inhabited buildings

Spisem objęte zostały budynki, w których znajdowało się co najmniej 1 mieszkanie.

Budynek to obiekt budowlany trwale związany z gruntem, posiadający fundamenty, wydzielony z przestrzeni za pomocą przegród budowlanych (tj. ścian i przykryć), obudowany ścianami ze wszystkich stron i pokryty dachem, podpiwniczony lub niepodpiwniczony wraz z wbudowanymi instalacjami wodociągowymi, kanalizacyjnymi, ogrzewczymi, elektrycznymi, gazowymi itp., a także wbudowanymi meblami, stanowiącymi normalne wyposażenie budynku.

Budynek mieszkalny – obiekt budowlany, którego co najmniej połowa całkowitej powierzchni użytkowej jest wykorzystywana do celów mieszkalnych. W przypadkach, gdy mniej niż połowa całkowitej powierzchni użytkowej wykorzystywana jest na cele mieszkalne, budynek taki klasyfikowany jest jako niemieszkalny, zgodnie z jego przeznaczeniem.

Budynek wielomieszkaniowy – budynek, w którym wydzielone są minimum trzy mieszkania.

Budynek jednorodzinny – budynek mieszkalny wolnostojący albo budynek w zabudowie bliźniaczej, szeregowej lub grupowej, służący zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych, stanowiący konstrukcyjnie samodzielną całość, w którym dopuszcza się wydzielenie nie więcej niż dwóch lokali mieszkalnych albo jednego lokalu mieszkalnego i lokalu użytkowego o powierzchni całkowitej nieprzekraczającej 30% powierzchni całkowitej budynku.

Budynek niemieszkalny – budynek, który więcej niż w połowie zajęty jest na cele niemieszkalne (np. zajęty jest przez szkołę, biuro, sklep, magazyn, przychodnię lekarską) i w którym znajduje się również co najmniej jedno mieszkanie

1.1. Budynki i ich rodzaje
1.1. Buildings and types of buildings

W województwie łódzkim (według stanu na dzień 31.03.2021 r.) według Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021, liczba budynków zamieszkanych i niezamieszkanych (w których znajdowało się co najmniej 1 mieszkanie) wynosiła 461,1 tys., co stanowiło 6,8% budynków w kraju.

W porównaniu z wynikami NSP 2011 liczba budynków w województwie zwiększyła się o 38,0 tys., tj. o 9,0%. Wzrost liczby budynków wystąpił zarówno w miastach, jak i na wsi, przy czym w miastach był on większy i wyniósł 10,2% wobec 8,3% na wsi.

Tablica 1. Budynki według rodzaju
Table 1. Buildings by their type

Wyszczególnienie Specification		Razem Total	Z tego budynki: Of which:					
			zamieszkane[a] inhabited[a]	w tym: of which:			niemieszkalne non-residential	niezamieszkane uninhabited
				mieszkalne residential	z tego: of which:			
					jednorodzinne single-family	wielomieszkaniowe multi-dwelling		
		W tys. In thousands						
Ogółem Total	**2011**	**423,1**	**373,4**	**372,5**	**346,3**	**26,1**	**0,8**	**49,7**
	2021	**461,1**	**412,6**	**411,8**	**387,1**	**24,7**	**0,7**	**48,5**
Miasta Urban areas	2011	153,3	143,7	143,3	119,7	23,6	0,3	9,6
	2021	168,9	157,0	156,7	134,3	22,4	0,3	11,9
Wieś Rural areas	2011	269,8	229,8	229,2	226,6	2,5	0,5	40,0
	2021	292,2	255,6	255,1	252,8	2,3	0,4	36,6
		2011=100						
Ogółem Total		**109,0**	**110,5**	**110,6**	**111,8**	**94,5**	**91,4**	**97,7**
Miasta Urban areas		110,2	109,3	109,4	112,2	94,8	84,6	123,6
Wieś Rural areas		108,3	111,2	111,3	111,5	91,8	96,5	91,5

a W 2011 uwzględniono również budynki nieustalonego rodzaju.
a In 2011 also unknown types of buildings were including.

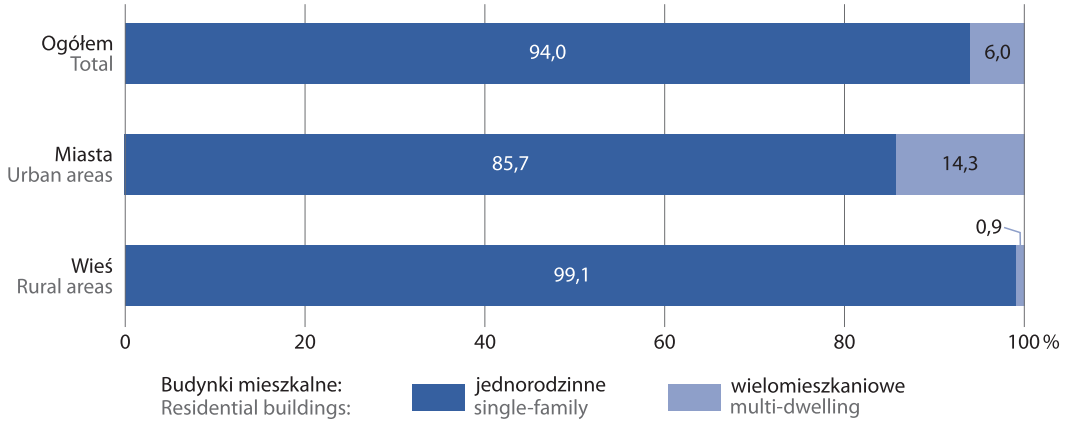
Spośród budynków objętych spisem 412,6 tys. stanowiły budynki zamieszkane (89,5% ogółu budynków w województwie, a 6,6% budynków zamieszkanych w kraju). Były to zarówno budynki mieszkalne, jak i niemieszkalne, tj. takie, które w więcej niż połowie były zajęte na cele inne niż mieszkalne (szkoły, sklepy, biura itp.). W miastach znajdowało się 157,0 tys. budynków zamieszkanych (38,1%), natomiast na wsi 255,6 tys. (61,9%).

W województwie łódzkim w 2021 r. spisano 411,8 tys. budynków mieszkalnych (6,7% budynków w kraju). W porównaniu z 2011 r. liczba budynków mieszkalnych zwiększyła się o 39,3 tys., tj. o 10,6% (w kraju wzrost o 11,7%), przy czym w miastach przybyło ich 13,4 tys. (wzrost o 9,4%), a na wsi 25,9 tys. (wzrost o 11,3%).

Wśród zamieszkanych budynków mieszkalnych dominowały budynki jednorodzinne (387,1 tys.). W miastach stanowiły one 85,7% ogółu budynków, a na wsi 93,1%. Liczba budynków wielomieszkaniowych była zdecydowanie mniejsza (24,7 tys.), jej udział w ogóle budynków zamieszkanych stanowił w miastach 14,3%, natomiast na wsi 0,9%.

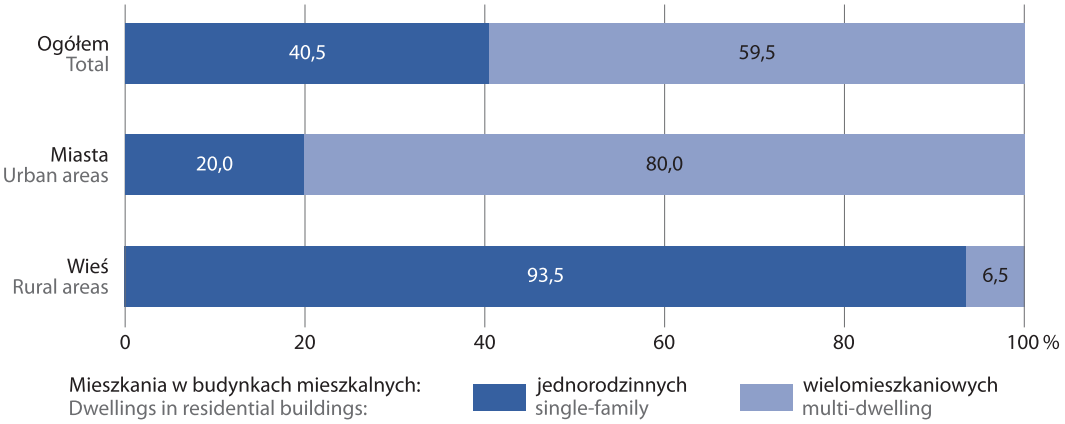
Innym rodzajem budynków objętych spisem były budynki niemieszkalne. W 2021 r. spisano 722 takich budynków, co stanowiło 0,2% zamieszkanych budynków.

Wykres 1. Budynki mieszkalne według rodzaju w 2021 r.
Chart 1. Residential buildings by their type in 2021

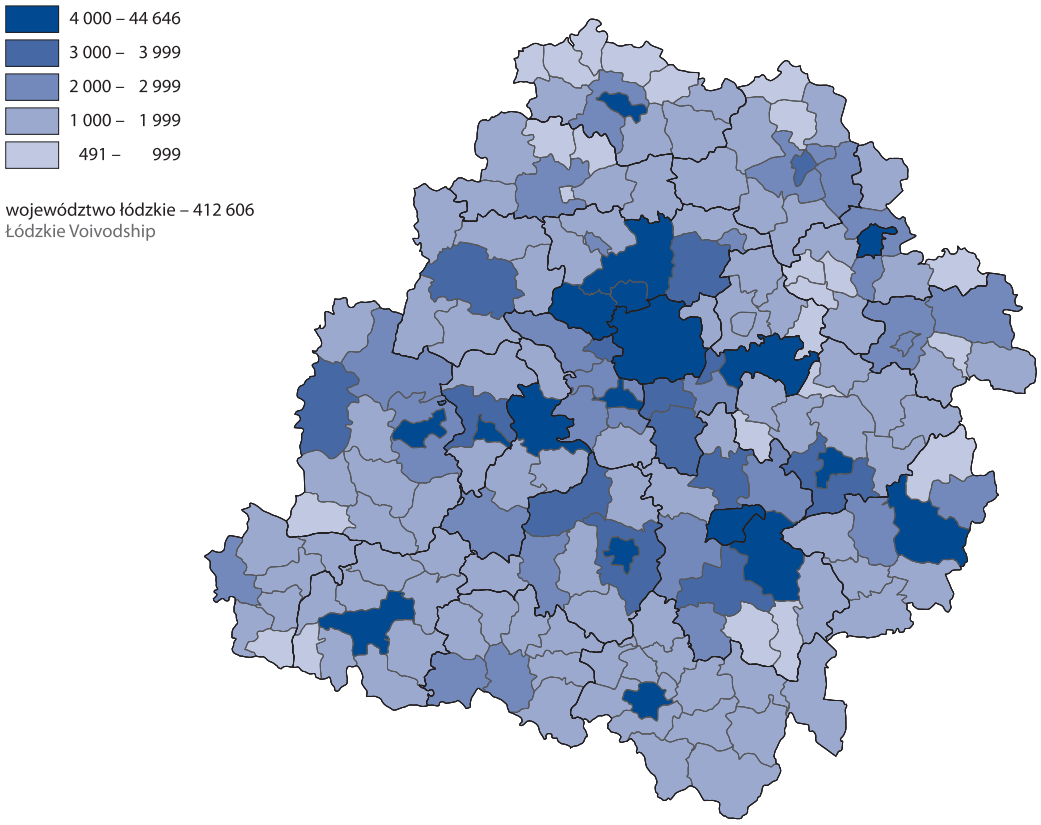

Liczba mieszkań w budynkach mieszkalnych wzrosła w porównaniu z 2011 r. o 7,0% i wyniosła 989,3 tys. W miastach, w budynkach mieszkalnych znajdowało się 713,2 tys. mieszkań, a na wsi 276,1 tys. Od ostatniego spisu liczba mieszkań w miastach zwiększyła się o 5,8%, natomiast na wsi – 10,0%. Mieszkania w budynkach mieszkalnych wielomieszkaniowych stanowiły 59,5% ogółu mieszkań, natomiast udział mieszkań w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych to 40,5%. W miastach dominowały mieszkania w budynkach wielomieszkaniowych (80,0% ogółu mieszkań), na wsi większość stanowiły mieszkania w budynkach jednorodzinnych (93,5%).

Wykres 2. Mieszkania w budynkach mieszkalnych według rodzaju w 2021 r.
Chart 2. Dwellings in residential buildings by type in 2021

Mapa 1. Budynki zamieszkane w 2021 r.
Map 1. Inhabited buildings in 2021

Największy przyrost zamieszkanych budynków mieszkalnych w stosunku do wyników spisu z 2011 r. odnotowano w powiatach: zgierskim (o 23,2%), łódzkim wschodnim (o 22,1%) oraz bełchatowskim (o 16,3%). W województwie nie odnotowano zmniejszenia liczby takich budynków.

Analizując liczbę zamieszkanych budynków mieszkalnych według gmin zauważyć można, że najwięcej takich budynków znajdowało się w Łodzi (44,6 tys.) – 10,8% wszystkich takich budynków w województwie oraz w gminach wiejskich: Zgierz (7,8 tys.) i Radomsko (7,7 tys.) – po 1,9% i Tomaszów Mazowiecki (7,3 tys.) – 1,8%. Najmniej takich budynków odnotowano natomiast w gminach wiejskich: Dąbrowice (491), Regnów (499) i Łanięta (521), stanowiących po 0,1% ogółu budynków w województwie łódzkim.

1.2. Wiek budynków mieszkalnych
1.2. Age of residential buildings

Rok wzniesienia budynku – Rok oddania budynku do użytku – rok, w którym budowa została zakończona, tzn. budynek został oddany do użytku. Jeżeli oddawany był do użytku częściami (klatkami, skrzydłami) przyjęto rok oddania do użytku ostatniej części budynku. Dla budynków zrekonstruowanych po całkowitym zniszczeniu przyjęto rok zakończenia rekonstrukcji.

Według NSP 2021 w strukturze wiekowej budynków z terenu województwa łódzkiego najliczniejszą grupę stanowiły budynki mieszkalne wybudowane w latach 1945–1970 (25,3% ogółu budynków), a ich liczba w porównaniu z wynikami spisu z 2011 r. zmniejszyła się o 6,6%.

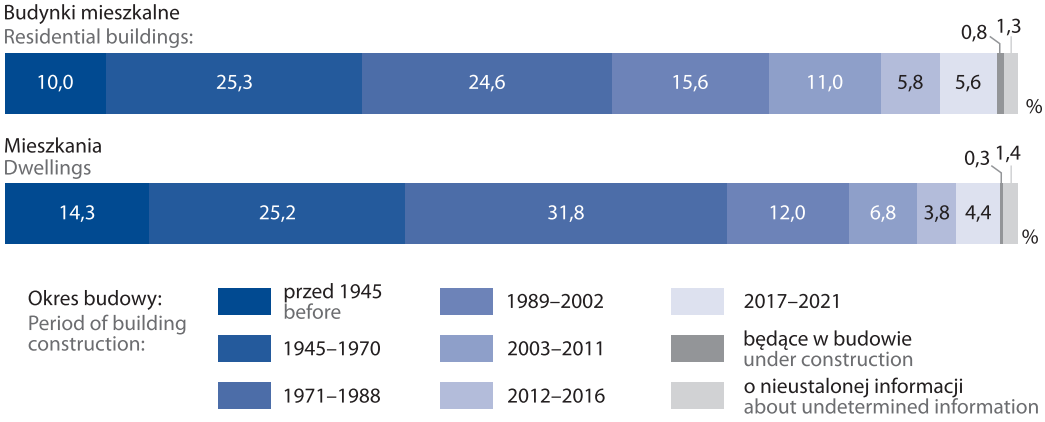
W zestawieniu z wynikami spisu z 2011 r. o 29,6% zmniejszyła się liczba budynków wybudowanych przed 1918 r., a o 25,1% powstałych w okresie międzywojennym (1918–1944). W 2021 r. strukturze budynków według okresu budowy stanowiły one łącznie 10,0%, podczas gdy w 2011 r. 15,0%.

Zarówno w miastach jak i na wsi przeważały budynki wybudowane w latach 1945–1970 (odpowiednio 20,6% i 28,1%), a najmniejszy odsetek wśród budynków mieszkalnych stanowiły te powstałe przed 1918 r. – 4,1% w miastach i 1,1% na wsi .

Tablica 2. Budynki mieszkalne według okresu budowy budynku
Table 2. Residential buildings by period of building construction

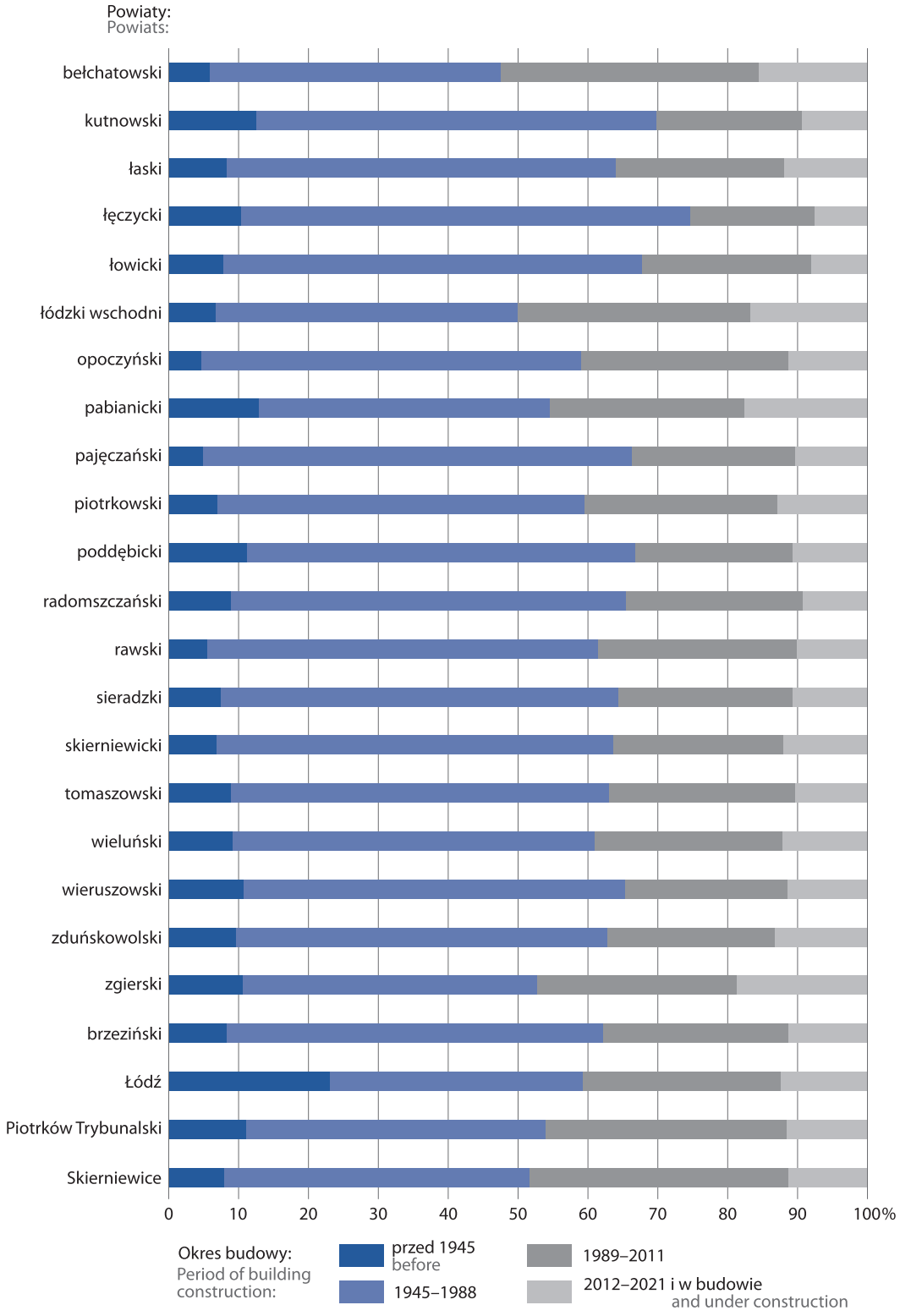
Wyszczególnienie Specification		Razem w tys. Total in thousands	Wybudowane w latach: Constructed in the years: przed 1918 before	1918–1944	1945–1970	1971–1978	1979–1988	1989–2002	2003–2011	2012–2016	2017–2021	Będące w budowie Under construction	O nieustalonej informacji Unknown
			w % ogółu zamieszkanych budynków mieszkalnych in % of total inhabited residential buildings										
Ogółem Total	**2011**	**372,5**	**3,6**	**11,4**	**29,9**	**13,8**	**14,8**	**12,1**	**8,1**	**.**	**.**	**0,7**	**5,7**
	2021	**411,8**	**2,3**	**7,7**	**25,3**	**10,6**	**14,0**	**15,6**	**11,0**	**5,8**	**5,6**	**0,8**	**1,3**
Miasta Urban areas	2011	143,3	6,1	14,9	22,4	11,4	14,7	14,4	9,2	.	.	0,6	6,3
	2021	156,7	4,1	10,7	20,6	9,2	13,7	18,1	11,0	5,1	5,3	0,6	1,6
Wieś Rural areas	2011	229,2	2,0	9,1	34,5	15,3	14,9	10,6	7,4	.	.	0,7	5,4
	2021	255,1	1,1	5,8	28,1	11,6	14,1	14,2	11,0	6,3	5,8	0,9	1,1
			2011=100										
Ogółem Total		**110,6**	**70,4**	**74,9**	**93,4**	**85,4**	**103,9**	**143,4**	**150,1**	**.**	**.**	**137,0**	**24,7**
Miasta Urban areas		109,4	74,5	78,6	100,5	88,2	101,6	137,3	130,5	.	.	118,3	28,4
Wieś Rural areas		111,3	62,7	71,0	90,5	84,1	105,4	148,7	165,5	.	.	146,5	22,0

Wykres 3. Struktura budynków mieszkalnych i mieszkań według okresu budowy w 2021 r.
Chart 3. Structure of inhabited buildings and dwellings by period of building construction in 2021

Struktura wiekowa budynków mieszkalnych była wyraźnie zróżnicowana w poszczególnych powiatach województwa łódzkiego. Powiatami z największą liczbą budynków powstałych przed 1918 r. były: Łódź, gdzie stanowiły one 6,7% ogółu budynków oraz Piotrków Trybunalski – 4,2%. Najmniejszą ich liczbę odnotowano w powiatach: pajęczańskim (0,6%) i opoczyńskim (0,9%). Relatywnie najmłodsze budynki (wybudowane po 2011 r. i będące jeszcze w budowie) znajdowały się w powiecie zgierskim (18,2% ogółu budynków), pabianickim (17,3%) oraz łódzkim wschodnim (16,4%). Najmniej natomiast zlokalizowanych było w powiatach: łęczyckim (7,5%) oraz łowickim (8,0%).

Wykres 4. Struktura budynków mieszkalnych według okresu budowy w 2021 r.
Chart 4. Structure of inhabited buildings by period of building construction in 2021

1.3. Własność zamieszkanych budynków mieszkalnych
1.3. Ownership of residential buildings

Własności budynków:

Za **właściciela budynku** uważa się osobę fizyczną, bądź osobę prawną lub jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej posiadającą do tego budynku tytuł własności, potwierdzony wpisem do księgi wieczystej, a w razie braku księgi w innym dokumencie potwierdzającym własność. Właścicielem budynku poza osobą fizyczną może być gmina, przedsiębiorstwo (państwowe, komunalne lub prywatne), Skarb Państwa, instytucja finansowa, ubezpieczeniowe bądź inna, spółdzielnia mieszkaniowa, stowarzyszenie, związek, organizacja wyznaniowa itd.

Osoba fizyczna – dotyczy budynków, które stanowią w całości nieograniczoną własność osoby fizycznej, niezależnie, czy właściciel budynku mieszka w nim, czy też wynajął go lub oddał w bezpłatne użytkowanie innej osobie (osobom), bądź budynek oddany został do eksploatacji lecz nie został jeszcze zasiedlony. Dotyczy także budynków jednorodzinnych pozostających w całości we własności osoby fizycznej (jako osobę fizyczną należy traktować również małżeństwo). W przypadku budynków jednorodzinnych z odrębnymi/wyodrębnionymi lokalami mieszkalnymi, do których prawo własności przysługuje poszczególnym osobom fizycznym zostały one zaliczone do budynków stanowiących współwłasność;

Spółdzielnia mieszkaniowa – dotyczy budynków, do których tytuł własności posiada spółdzielnia mieszkaniowa i nie ma w tych budynkach żadnego lokalu stanowiącego wyodrębnioną własność innego podmiotu;

Gmina – dotyczy budynków, w których wszystkie mieszkania stanowią własność gminy, tj.:
- będących w całości własnością gminy, pozostających w zarządzie przedsiębiorstwa (zakładu) gospodarki mieszkaniowej lub komunalnej jednostki organizacyjnej specjalnie powstałej do zarządzania zasobami mieszkaniowymi gminy, jak też budynków pozostających w bezpośrednim zarządzie urzędu gminy,
- przekazanych gminie, ale pozostających w dyspozycji jednostek użyteczności publicznej, takich jak: zakłady opieki zdrowotnej, ośrodki pomocy społecznej, jednostki systemu oświaty, instytucje kultury,
- stanowiących własność Skarbu Państwa, ale przekazanych gminie w tzw. „przymusowy zarząd".

Skarb Państwa – dotyczy budynków będących w całości w zasobie lub w zarządzie: Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, Wojskowej Agencji Mieszkaniowej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu, jednostek podległych ministrom, organów władzy państwowej i administracji państwowej oraz kontroli państwowej.

Zakład pracy – dotyczy budynków, w których wszystkie mieszkania stanowią własność zakładu pracy. Wśród budynków stanowiących własność zakładu pracy rozróżnia się budynki:
- przedsiębiorstw państwowych, a także państwowych jednostek organizacyjnych, np. instytutów naukowo-badawczych, wyższych uczelni, instytucji artystycznych,
- przedsiębiorstw komunalnych, np. transportu miejskiego, wodociągów i kanalizacji, energetyki cieplnej itp., z wyjątkiem przedsiębiorstw gospodarki mieszkaniowej,
- przekazane wymienionym wyżej jednostkom przez Skarb Państwa lub gminę w trwały zarząd,
- budynki stanowiące własność zakładu pracy sektora prywatnego, tj.: budynki stanowiące własność przedsiębiorstw prywatnych działających w formie spółek, a także budynki stanowiące własność spółdzielni pracy, spółdzielni produkcji rolnej, z wyjątkiem spółdzielni mieszkaniowych.

Towarzystwo budownictwa społecznego (TBS) – dotyczy budynków będących własnością podmiotu prawnego, który w swojej nazwie ma wyrazy „towarzystwo budownictwa społecznego" lub skrót „TBS", bez względu na fakt partycypowania w kosztach budowy budynku innego podmiotu (gminy, spółdzielni mieszkaniowej, zakładu pracy) w zamian za uzyskanie mieszkań (na zasadzie najmu) dla wskazanych przez te podmioty osób trzecich.

Pozostałego podmiotu – dotyczy budynków, które w całości (tzn. nie ma w nich żadnego lokalu stanowiącego wyodrębnioną własność innego podmiotu) stanowią własność:
- organizacji prywatnych budujących lub kupujących mieszkania dla zysku: na sprzedaż lub na wynajem,
- związków zawodowych, stowarzyszeń, fundacji, partii politycznych, samorządów zawodowych i gospodarczych,
- Kościoła Katolickiego i innych kościołów i związków wyznaniowych, w tym również uczelni katolickich i instytutów kościelnych,
- innych jednostek wcześniej nie omówionych, np. organizacja prywatna budująca dla zysku, stowarzyszenie, partia polityczna, fundacja, instytucja wyznaniowa.

Współwłasność – dotyczy budynków mających kilku prawnych właścicieli uwidocznionych w księdze wieczystej.

Analizując wyniki spisu 2021 r. dotyczące budynków według ich własności, zauważyć można w okresie międzyspisowym rozwój budownictwa społecznego czynszowego oraz wzrost udziału własności pozostałych podmiotów, w tym m.in podmiotów budujących dla zysku (deweloperów).

Tablica 3. Zamieszkane budynki mieszkalne i mieszkania w zamieszkanych budynkach mieszkalnych według form własności

Table 3. Inhabited residential buildings and dwellings in inhabited residential buildings by type of ownership

Wyszczególnienie Specification		Razem Total	W tym stanowiące: Of which:							
			własność: owned by:							współwłasność co-ownership
			osób fizycznych natural persons	spółdzielni mieszkaniowych housing cooperatives	gmin gminas	Skarbu Państwa State Treasury	zakładów pracy companies	TBS-ów public building societies	pozostałych podmiotów other entities	
		Budynki w tys. Buildings in thousands								
Ogółem Total	**2011**	**372,5**	**321,3**	**1,8**	**5,8**	**1,0**	**1,0**	**0,2**	**0,7**	**24,9**
	2021	**411,8**	**379,1**	**0,6**	**2,1**	**0,2**	**0,4**	**1,8**	**2,9**	**22,8**
Miasta Urban areas	2011	143,3	109,1	1,7	4,7	0,5	0,5	0,2	0,3	19,9
	2021	156,7	130,4	0,5	1,4	0,0	0,1	1,8	1,2	20,5
Wieś Rural areas	2011	229,2	212,2	0,0	1,1	0,5	0,5	-	0,4	5,0
	2021	255,1	248,7	0,1	0,7	0,2	0,3	0,0	1,7	2,3

Tablica 3 **Zamieszkane budynki mieszkalne i mieszkania w zamieszkanych budynkach mieszkalnych według form własności (dok.)**

Table 3 Inhabited residential buildings and dwellings in inhabited residential buildings by type of ownership (cont.)

Wyszczególnienie Specification		Razem Total	W tym stanowiące: Of which:							
			własność: owned by:							współ-własność co-ownership
			osób fizycznych natural persons	spółdzielni mieszkaniowych housing cooperatives	gmin gminas	Skarbu Państwa State Treasury	zakładów pracy companies	TBS-ów public building societies	pozostałych podmiotów other entities	
Budynki (dok.) Buildings (cont.)										
2011=100										
Ogółem Total		**110,6**	**118,0**	**32,9**	**36,0**	**23,1**	**40,9**	**794,3**	**428,5**	**91,7**
Miasta Urban areas		109,4	119,5	26,7	29,5	12,1	28,0	786,9	388,9	103,4
Wieś Rural areas		111,3	117,2	265,2	65,0	35,1	53,4	-	461,4	45,5
Mieszkania w tys. Dwellings in thousands										
Ogółem Total	**2011**	**924,7**	**360,2**	**27,1**	**36,4**	**5,1**	**3,4**	**3,7**	**1,4**	**470,9**
	2021	**989,3**	**391,4**	**0,7**	**7,1**	**0,3**	**0,5**	**39,7**	**3,1**	**544,3**
Miasta Urban areas	2011	673,8	141,3	26,6	33,2	3,9	2,2	3,7	1,0	455,0
	2021	713,2	137,6	0,5	5,3	0,1	0,2	39,5	1,3	527,7
Wieś Rural areas	2011	250,9	218,9	0,5	3,2	1,2	1,2	-	0,5	16,0
	2021	276,1	253,9	0,1	1,9	0,2	0,3	0,2	1,7	16,6
2011=100										
Ogółem Total		**107,0**	**108,7**	**2,4**	**19,6**	**5,5**	**15,9**	**1 081,8**	**213,5**	**115,6**
Miasta Urban areas		105,8	97,4	1,9	15,8	2,6	9,5	1 075,5	137,9	116,0
Wieś Rural areas		110,0	116,0	28,0	58,8	14,6	27,7	-	371,0	104,1

W 2021 r. w województwie łódzkim najwięcej budynków było w posiadaniu osób fizycznych – 92,1% całkowitej liczby zamieszkanych budynków mieszkalnych. Własność prywatna obejmowała 379,1 tys. budynków, w których zlokalizowanych było 391,4 tys. mieszkań. W porównaniu z 2011 r. liczba budynków mieszkalnych osób fizycznych zwiększyła się o 18,0%, a liczba znajdujących się w nich mieszkań o 8,7%. Przyrost budynków prywatnych, zarówno w miastach i na wsi, był na podobnym poziomie (odpowiednio o 19,5% i 17,2%).

W miastach osoby fizyczne posiadały 130,4 tys. budynków mieszkalnych ze 137,6 tys. mieszkań. Budynki te stanowiły 83,2% ogółu budynków mieszkalnych w miastach. Na wsi w gestii osób fizycznych było 248,7 tys. budynków mieszkalnych, w których znajdowało się 253,9 tys. mieszkań. Odsetek budynków mieszkalnych należących do osób fizycznych na wsi był wyższy niż w miastach i wyniósł 97,5%.

Budynki stanowiące współwłasność zajmują drugie miejsce pod względem udziału w liczbie budynków mieszkalnych (5,5% wobec 6,7% w 2011 r.). Ich liczba w 2021 r. wyniosła 22,8 tys., a zlokalizowanych w nich mieszkań było 544,3 tys. W miastach znajdowało się 20,5 tys. budynków stanowiących współwłasność, gdzie mieściło się 527,7 tys. mieszkań. Zdecydowanie mniej budynków we współwłasności występowało na wsi – 2,3 tys. z liczbą 16,6 tys. mieszkań.

Kolejną grupą wśród budynków mieszkalnych, były budynki należące do pozostałych podmiotów. W 2021 r. odnotowano 2,9 tys. takich budynków, które stanowiły 0,7% ogółu (głównie jednostek budujących dla zysku – deweloperów, instytucji wyznaniowych i innych organizacji). W porównaniu z poprzednim spisem liczba budynków mieszkalnych pozostających we władaniu pozostałych podmiotów zwiększyła się ponad 4-krotnie. Większość z nich (58,8%) znajdowało się na wsi, gdzie ich liczba na przestrzeni obserwowanych lat wzrosła z 370 do 1 707 w 2021 r. W zasobach należących do pozostałych podmiotów znajdowało się 3,1 tys. mieszkań (wobec 1,4 tys. w 2011 r.).

Do gmin należało 2,1 tys. budynków mieszkalnych, które stanowiły 0,5% ogólnej liczby budynków mieszkalnych (wobec 1,5% w 2011 r.), z liczbą mieszkań wynoszącą 7,1 tys. W miastach gminy posiadały 1,4 tys. budynków mieszkalnych z 5,3 tys. mieszkań, a na wsi – 686 budynków z 1,9 tys. mieszkań.

We władaniu towarzystw budownictwa społecznego w momencie spisu pozostawało 1,8 tys. budynków mieszkalnych z 39,7 tys. mieszkań. W porównaniu z 2011 r. liczba budynków pozostająca w zasobach towarzystw budownictwa społecznego zwiększyła się 7-krotnie, a liczba mieszkań ponad 10-krotnie. Zdecydowana większość budynków (1 802) znajdowała się w miastach, na obszarach wiejskich zaledwie 17.

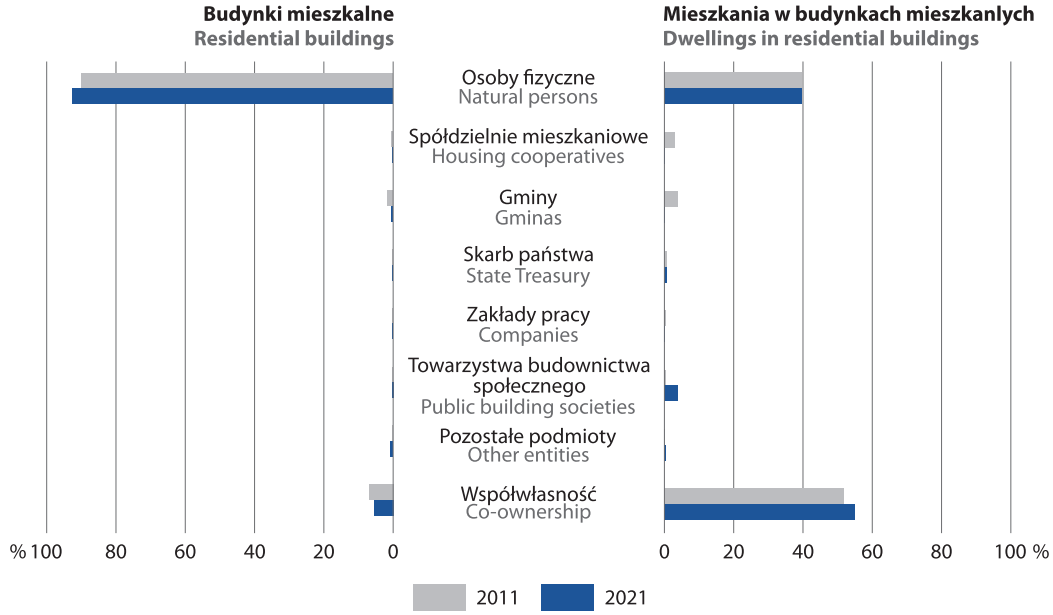
W posiadaniu spółdzielni mieszkaniowych, w województwie łódzkim w marcu 2021 r. było 580 budynków mieszkalnych z 650 mieszkaniami. W porównaniu z poprzednim spisem liczba budynków spółdzielczych zmniejszyła się 3-krotnie, a liczba mieszkań ponad 41-krotnie. Znaczący ubytek w zasobach budynków spółdzielni mieszkaniowych był wynikiem wprowadzenia uregulowań prawnych w zakresie własności lokali mieszkalnych i działalności spółdzielni mieszkaniowych. W ich efekcie w budynkach, które należały do spółdzielni mieszkaniowych, wyodrębnione zostały lokale mieszkalne o odrębnej własności.

Zakłady pracy w momencie spisu posiadały 418 budynków mieszkalnych, w których usytuowanych było 540 mieszkań. W porównaniu z 2011 r. zasoby budynków będących własnością zakładów pracy zmniejszyły się o 59,1%, a mieszkań o 84,1%. Zmniejszenie zasobów zakładów pracy spowodowane było możliwością wykupu tych zasobów przez osoby fizyczne zamieszkujące te mieszkania.

Do Skarbu Państwa należało 241 budynków mieszkalnych, które obejmowały 283 mieszkania. W okresie pomiędzy spisami liczba budynków mieszkalnych zmniejszyła się o 76,9%, a znajdujących się w nich mieszkań o 94,5%.

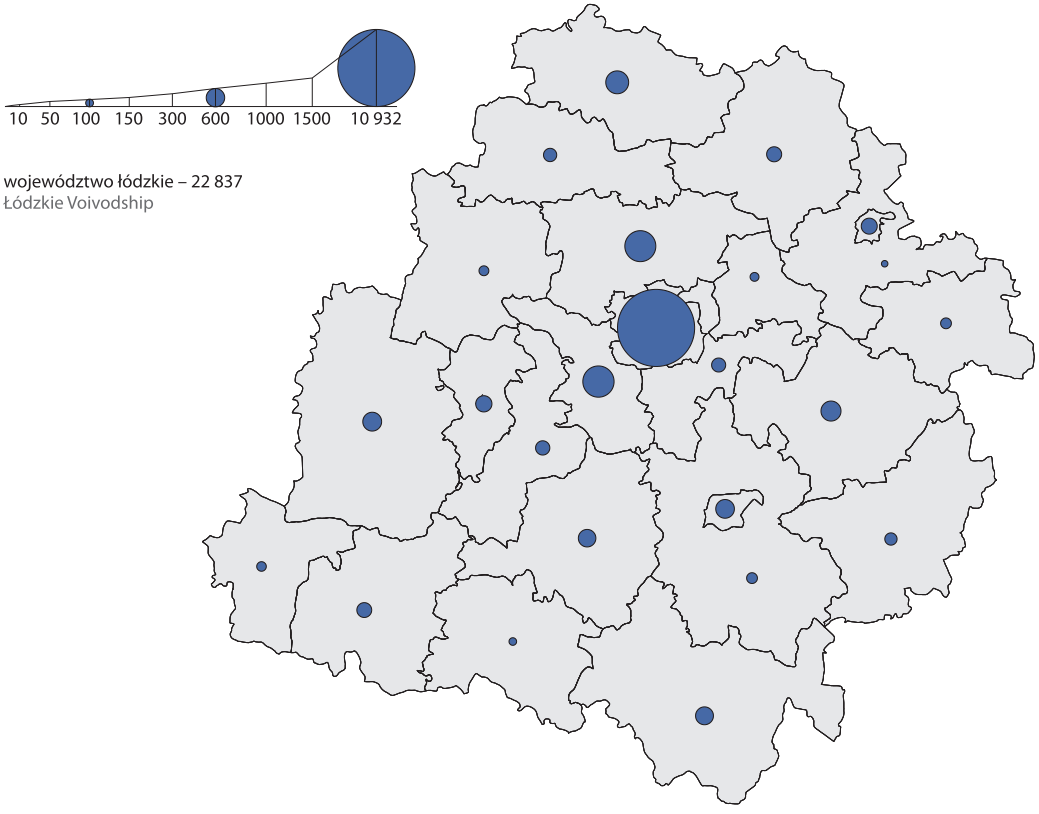
Wykres 5. Struktura budynków mieszkalnych i mieszkań w budynkach mieszkalnych według form własności

Chart 5. Structure of residential buildings and dwellings in residential buildings by type of ownership

Mapa 2. Budynki stanowiące współwłasność z wyodrębnionymi własnościami lokali mieszkalnych w 2021 r.

Map 2. Buildings with co-ownership with separate ownership of dwellings in 2021

Analizując liczbę budynków mieszkalnych stanowiących współwłasność z wyodrębnionymi własnościami lokali mieszkalnych według powiatów w 2021 r. można zauważyć, że najwięcej budynków znajdowało się w Łodzi – 47,9% wszystkich budynków tego rodzaju w województwie, powiecie pabianickim – 7,9%, zgierskim – 7,7% oraz powiecie kutnowskim – 4,2%. Najmniej w powiatach: skierniewickim – 0,3%, pajęczański – 0,5% oraz brzezińskim – 0,6%.

1.4. Wielkość budynków
1.4. Size of buildings

W 2021 r. przeciętna liczba mieszkań przypadająca na 1 budynek mieszkalny w województwie łódzkim wynosiła 2,40 (2,35 dla Polski) wobec 2,48 w 2011 r. W przypadku budynków jednorodzinnych przeciętna liczba mieszkań nie uległa zmianie i utrzymała wartość 1,04. W budynkach wielomieszkaniowych przeciętna liczba mieszkań wzrosła z 21,59 do 23,81. W miastach na 1 budynek mieszkalny przypadało 4,55 mieszkania, na wsi – 1,08.

W miejskich budynkach jednorodzinnych przeciętna liczba mieszkań pozostała na poziomie sprzed 10 lat i wyniosła 1,06. Natomiast w budynkach wielomieszkaniowych wskaźnik ten wyniósł 25,50 (wobec 23,15 w 2011 r.). Na wsi na 1 budynek wielomieszkaniowy przypadało przeciętnie 7,61 mieszkania (7,08 w 2011 r.), natomiast na budynek jednorodzinny – 1,02 (1,03 w 2011 r.)

Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkań w budynkach mieszkalnych w województwie łódzkim wyniosła 170,76 m^2 (w Polsce 175,05 m^2). W porównaniu z 2011 r. uległa ona zwiększeniu o 105,23 m^2. Powierzchnia użytkowa mieszkań w budynkach mieszkalnych w miastach była większa o ponad 170 m^2 niż na wsi. W miastach przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkań na 1 budynek w budynkach wielomieszkaniowych wyniosła 1 226,58 m^2, podczas gdy na wsi – 383,51 m^2. Przeciętna powierzchnia użytkowa miejskich budynków jednorodzinnych wynosiła 117,89 m^2, natomiast wiejskich – 103,39 m^2.

Tablica 4. Przeciętna liczba mieszkań i przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkań w budynkach mieszkalnych

Table 4. Average number of dwellings and average useful floor area of dwellings in residential buildings

Wyszczególnienie Specification		Razem Total	Z tego budynki Of total buildings	
			jednorodzinne single-family	wielomieszkaniowe multi-dwelling
		Przeciętna liczba mieszkań Average number of dwellings		
Ogółem **Total**	**2011**	**2,48**	**1,04**	**21,59**
	2021	**2,40**	**1,04**	**23,81**
Miasta Urban areas	2011	4,70	1,06	23,15
	2021	4,55	1,06	25,50
Wieś Rural areas	2011	1,09	1,03	7,08
	2021	1,08	1,02	7,61

Tablica 6. Przeciętna liczba mieszkań i przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkań w budynkach mieszkalnych (dok.)

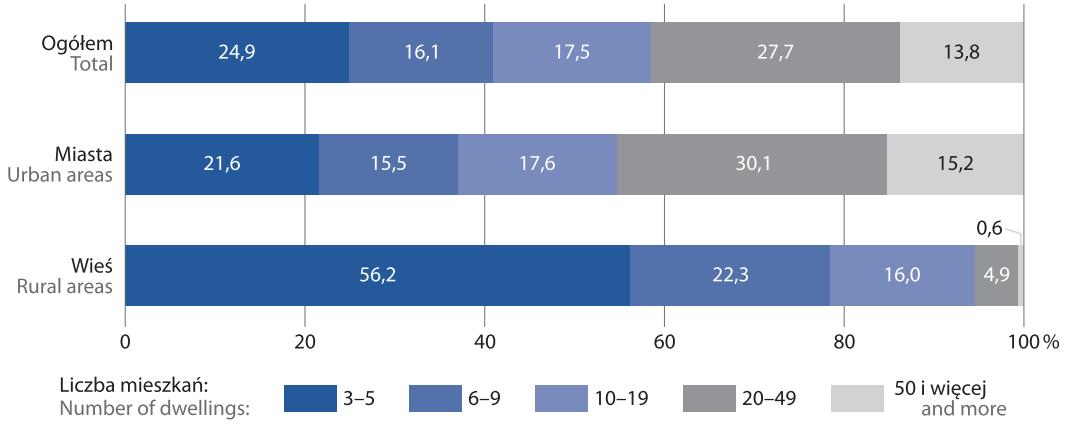
Table 6. Average number of dwellings and average useful floor area of dwellings in residential buildings (cont.)

Wyszczególnienie Specification		Razem Total	Z tego budynki Of total buildings	
			jednorodzinne single-family	wielomieszkaniowe multi-dwelling
		Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkań w budynku[a] w m²		
		Average useful floor area of dwellings in building[a] in m²		
Ogółem **Total**	**2011**	**65,53**	**93,75**	**47,53**
	2021	**170,76**	**108,43**	**1 146,77**
Miasta Urban areas	2011	57,38	100,11	47,42
	2021	276,24	117,89	1 226,58
Wieś Rural areas	2011	87,43	90,27	50,74
	2021	105,96	103,39	383,51

a Dotyczy powierzchni użytkowej wszystkich mieszkań w budynku.
a Concerns useful floor area of all dwellings in the building.

Wykres 6. Struktura budynków mieszkalnych wielomieszkaniowych według liczby mieszkań w 2021 r.

Chart 6. Structure of multi-dwelling residential buildings by number of dwellings in 2021

W strukturze budynków mieszkalnych wielomieszkaniowych według liczby mieszkań dominowały budynki z liczbą mieszkań 20–49, stanowiąc 27,7% ogółu tych budynków.

W przekroju miasto-wieś zróżnicowanie budynków wielomieszkaniowych było bardziej znaczące. Na wsi budynki z liczbą mieszkań 3–5 stanowiły 56,2% wszystkich budynków wielomieszkaniowych na wsi. Jednocześnie w miastach udział tych budynków wyniósł 21,6%. W miastach największy odsetek stanowiły budynki z liczbą mieszkań 20–49 (30,1%).

1.5. Wyposażenie budynków w podstawowe instalacje
1.5. Equipment buildings with basic instalations

Instalacja w budynku:

Wodociąg. Za budynek wyposażony w wodociąg uznano taki, w którym instalacja wodociągowa doprowadzona była do wszystkich, bądź niektórych mieszkań w budynku, jak i taki, gdy w żadnym mieszkaniu nie było kranu z wodą, ale usytuowany jest on wewnątrz budynku, np. na korytarzu.
Przez wodociąg:

- **z sieci** rozumiano układ połączonych ze sobą przewodów przeznaczonych do przesyłu wody między ujęciem a odbiorcą. W skład sieci wodociągowej wchodzą: przewody magistralne, przewody rozdzielcze i połączenia domowe zwane przyłączami,
- **lokalny** rozumiano układ, gdy wodociąg doprowadza wodę do jednego, lub kilku budynków sąsiednich ze źródła ujęcia wody (przydomowej studni głębinowej), poprzez zestaw hydroforowy składający się z pompy, zbiornika wodno-powietrznego (hydrofora) i przekaźnika ciśnieniowego. Zadaniem zestawu jest zapewnienie odpowiedniego, stabilnego ciśnienia w domowej instalacji wodociągowej.

Kanalizacja. Za budynek wyposażony w kanalizację należy uznać taki, wewnątrz którego – w obrębie mieszkań bądź w korytarzu – znajduje się instalacja, do której podłączone są takie urządzenia jak: zlew, ustęp, umywalka, wanna, umożliwiająca odprowadzenie nieczystości i zużytej wody (tzw. ścieków) do odbiorników. Przez:

- **sieć kanalizacyjną** rozumiano układ połączonych ze sobą przewodów, które służą do odprowadzenia ścieków sanitarnych i wód deszczowych z budynków do oczyszczalni ścieków. Przewody te, w zależności od wielkości i funkcji zwane są kolektorami, kanałami głównymi, kanałami bocznymi i przyłączami domowymi (przykanalikami),
- **kanalizację lokalną** rozumiano kanalizacje dla jednego, kilku, bądź kilkunastu gospodarstw domowych, zamieszkujących w jednym bądź kilku budynkach. Zebrane razem ścieki są odprowadzanie w jedno miejsce, w którym znajduje się osiedlowa oczyszczalnia. W niej unieszkodliwia się ścieki i następnie odprowadza do gruntu bądź cieku wodnego.

Gaz z sieci. Za wyposażony w gaz z sieci uznano budynek, gdy gaz z sieci dostarczany jest do mieszkań z wykorzystaniem sieci gazowej tj. gazociągów wraz ze stacjami gazowymi, układami pomiarowymi, tłoczniami gazu, magazynami gazu, połączonymi i współpracującymi ze sobą, służącymi do przesyłania i dystrybucji paliw gazowych oraz należącymi do przedsiębiorstwa gazowniczego.

W okresie 2011–2021 odnotowano znaczną poprawę wyposażenia budynków mieszkalnych w instalacje takie jak: wodociąg, kanalizacja, gaz z sieci i centralne ogrzewanie. Zauważalna poprawa techniczno-sanitarnego wyposażenia budynków nastąpiła przede wszystkim na wsi. Tym samym dysproporcje w wyposażeniu zasobów w budynkach mieszkalnych między miastem a wsią zmniejszyły się. Wyjątkiem jest wyposażenie budynków w gaz z sieci oraz dostęp do kanalizacji z sieci, dla których różnica w wyposażeniu budynków w te instalacje powiększyła się.

Tablica 5. **Budynki mieszkalne według stopnia wyposażenia w instalacje techniczno-sanitarne**
Table 5. Residential buildings by degree of equipment with technical and sanitary installations

Wyszczególnienie Specification		Budynki ogółem Buildings in total	W tym budynki wyposażone w: Of which fitted with:					
			wodociąg water supply system		kanalizację sewage system		gaz z sieci gas supply system	centralne ogrzewanie central heating
			razem total	w tym z sieci of which from network	razem total	w tym z sieci of which from network		
		W tys. In thousands						
Ogółem Total	**2011**	**372,5**	**355,4**	**324,0**	**328,7**	**127,8**	**61,2**	**270,4**
	2021	**411,8**	**403,6**	**379,6**	**391,6**	**182,7**	**96,0**	**308,0**
Miasta Urban areas	2011	143,3	140,1	132,3	136,2	91,0	51,9	117,8
	2021	156,7	153,8	146,8	152,4	120,0	76,1	120,7
Wieś Rural areas	2011	229,2	215,2	191,7	192,5	36,8	9,3	152,5
	2021	255,1	249,9	232,8	239,2	62,8	19,9	187,3
		W % ogółu In % of total						
Ogółem Total	**2011**	**100,0**	**95,4**	**87,0**	**88,2**	**34,3**	**16,4**	**72,6**
	2021	**100,0**	**98,0**	**92,2**	**95,1**	**44,4**	**23,3**	**74,8**
Miasta Urban areas	2011	100,0	97,8	92,3	95,0	63,5	36,2	82,2
	2021	100,0	98,1	93,7	97,2	76,6	48,5	77,0
Wieś Rural areas	2011	100,0	93,9	83,6	84,0	16,1	4,0	66,6
	2021	100,0	98,0	91,3	93,8	24,6	7,8	73,4
		2011=100						
Ogółem Total		**110,6**	**113,6**	**117,2**	**119,1**	**143,0**	**156,9**	**113,9**
Miasta Urban areas		109,4	109,7	110,9	111,9	131,8	146,6	102,4
Wieś Rural areas		111,3	116,1	121,5	124,3	170,6	214,5	122,8

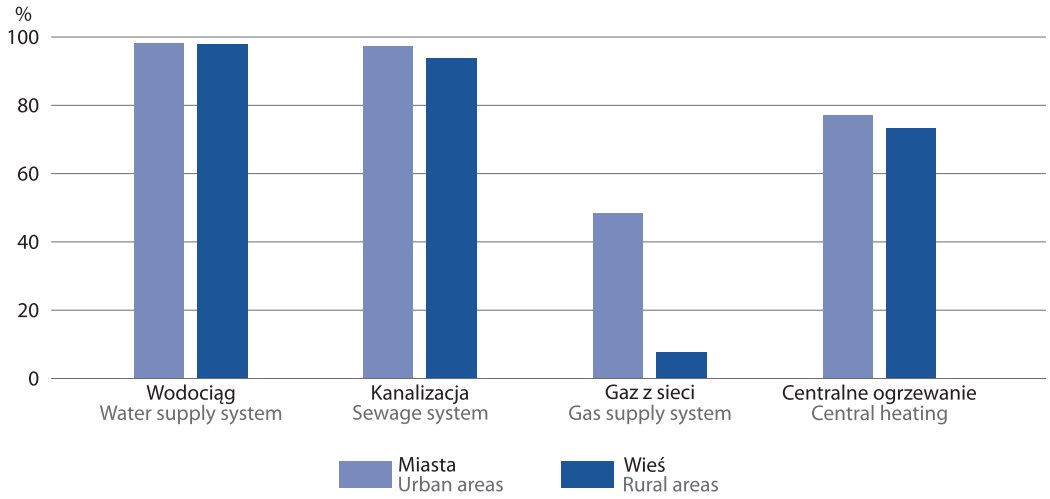
Najczęściej występującą instalacją w budynkach mieszkalnych był wodociąg. Według danych ze spisu w 2021 r. w województwie łódzkim prawie wszystkie (98,0%) zamieszkane budynki mieszkalne wyposażone były w instalację wodociągową, a 92,2% w wodociąg sieciowy (w Polsce było to odpowiednio 98,3% i 87,4%). W porównaniu z poprzednim spisem liczba budynków posiadających wodociąg zwiększyła się o 13,6%. Jednocześnie zmniejszyła się dysproporcja w wielkości odsetka budynków wyposażonych w wodociąg między miastem a wsią, w 2021 r. różnica ta wyniosła zaledwie 0,1 p. proc., podczas gdy w 2011 r. były to 3,9 p. proc.

W ogólnej liczbie budynków mieszkalnych 95,1% posiadało instalację kanalizacyjną (w 2011 r. – 88,2%). Wyraźny wzrost dotyczył liczby budynków posiadających przyłącza do sieci kanalizacyjnej – o 43,0% ogółem w województwie, a zwłaszcza na wsi – o 70,6%. Udział budynków z dostępem do sieci kanalizacyjnej wzrósł w województwie o 10,1 p. proc. (do 44,4%), w miastach o 13,1 p. proc. (do 76,6%), a na wsi o 8,5 p. proc. (do 24,6%).

Odnotowano również zwiększenie liczby budynków wyposażonych instalację gazową przyłączoną do sieci. Liczba takich budynków wzrosła w okresie 2011–2021 o 56,9%. Odsetek budynków wyposażonych w gaz z sieci wzrósł w województwie łódzkim o 6,9 p. proc do 23,3%, ale różnica w wyposażeniu w tę instalację nadal pozostaje znacząca w podziale na miasto i wieś (odpowiednio 48,5% i 7,8%; w 2011 r. było to 36,2% i 4,0%).

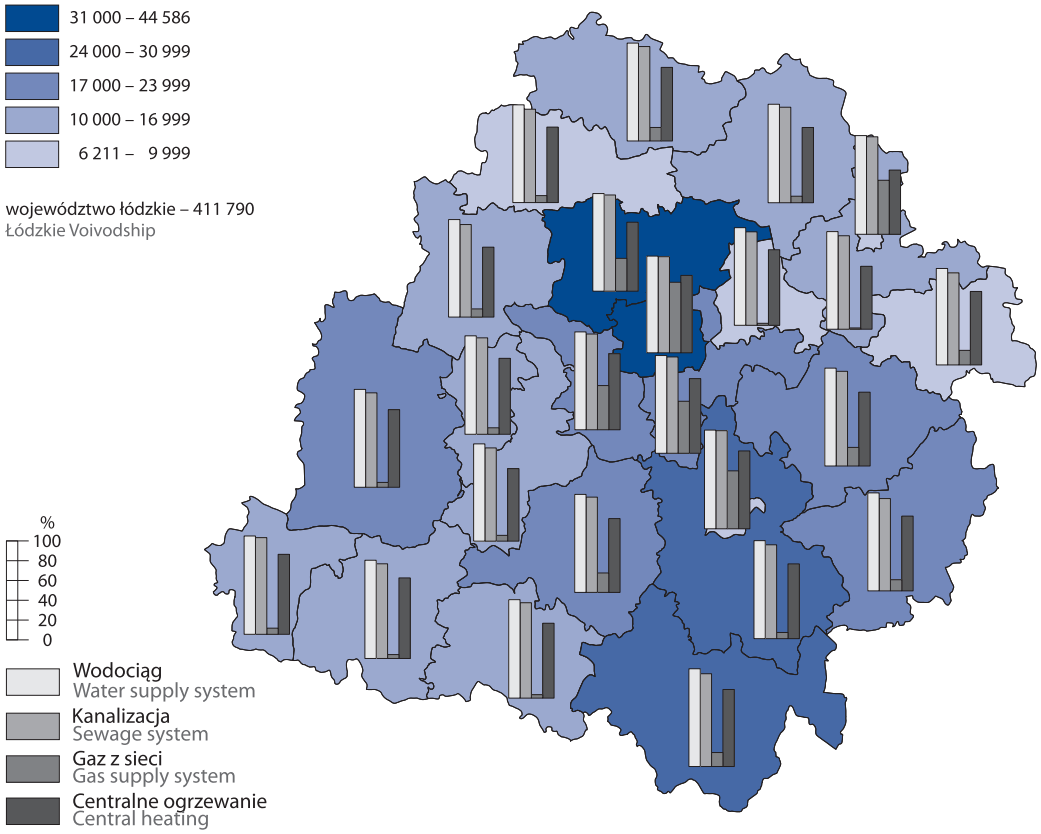
Odsetek budynków posiadających centralne ogrzewanie wyniósł w 2021 r. 74,8%, podczas gdy w 2011 r. był na poziomie 72,6%. W miastach udział ten wynosił 77,0%, a na wsi 73,4%.

Wykres 7. Wyposażenie budynków mieszkalnych w podstawowe instalacje techniczno-sanitarne w 2021 r.
Chart 7. Residential buildings equipment with technical and sanitary installations in 2021

Mapa 3. Budynki mieszkalne według wyposażenia w podstawowe instalacje techniczno-sanitarne w 2021 r.

Map 3. Residential buildings by basic technical and sanitary installations equipmentship in 2021

W przekroju powiatów największy odsetek budynków wyposażonych w wodociąg i kanalizację odnotowano w miastach na prawach powiatu: Skierniewicach (odpowiednio 99,0%, 97,7%) oraz Piotrkowie Trybunalskim (odpowiednio 98,9%, 98,4%). Najmniejszy udział budynków wyposażonych w wodociąg i kanalizację wystąpił w powiecie rawskim (odpowiednio 96,7% i 92,3%). W przypadku gazu z sieci najwięcej budynków podłączonych do takiej instalacji sieciowej znajdowało się w miastach na prawach powiatu: Łodzi (70,7% ogółu budynków), Piotrkowie Trybunalskim (58,1%), Skierniewicach (54,1%) oraz powiatach: łódzkim wschodnim (52,1%) i pabianickim (44,4%). Najmniej natomiast w powiatach: skierniewickim (1,3%) oraz brzezińskim (2,0%). Do sieci centralnego ogrzewania najwięcej budynków było podłączonych w powiatach wieluńskim (80,8% ogółu) oraz wieruszowskim (80,2%), najmniejszy odsetek odnotowano w powiecie skierniewickim (63,1%) oraz mieście na prawach powiatu Skierniewice (64,4%).

Rozdział 2.
Chapter 2.

Mieszkania
Dwellings

Mieszkanie – lokal przeznaczony na stały pobyt osób, konstrukcyjnie wydzielony trwałymi ścianami w obrębie budynku, stanowiący zespół izb lub jedną izbę, łącznie z pomocniczymi (przedpokój, hol, łazienka, ustęp, garderoba, spiżarnia, schowek i inne pomieszczenia znajdujące się w obrębie mieszkania, służące mieszkalnym i gospodarczym potrzebom mieszkańców), wybudowany lub przebudowany do celów mieszkalnych, do którego to lokalu prowadzi niezależne wejście z klatki schodowej, korytarza, wspólnej sieni, ulicy, podwórza lub ogrodu niezależnie od tego, czy jest zamieszkane na podstawie jednego lub więcej niż jednego tytułu prawnego.

Mieszkanie zamieszkane – mieszkanie, w którym przebywa przynajmniej 1 osoba, niezależnie od tego, czy zameldowana jest ona w tym mieszkaniu na pobyt stały lub czasowy, czy też zamieszkuje w tym mieszkaniu czasowo bez zameldowania.

Mieszkania niezamieszkane – mieszkanie, w którym nie zamieszkuje na stałe ani nie przebywa czasowo żadna osoba.

Powierzchnia użytkowa mieszkań – suma powierzchni wszystkich pomieszczeń znajdujących się w obrębie mieszkania, a w szczególności: pokoi, kuchni (z oknem i bez okna), spiżarni, przedpokoi, alkow, holi, łazienek, ubikacji, obudowanej werandy, ganku, garderoby oraz innych pomieszczeń służących mieszkalnym lub gospodarczym potrzebom mieszkańców bez względu na ich przeznaczenie i sposób użytkowania.

Izba – to pomieszczenie w mieszkaniu, oddzielone od innych pomieszczeń stałymi ścianami sięgającymi od podłogi do sufitu, o powierzchni nie mniejszej niż 4 m^2, z bezpośrednim oświetleniem dziennym, tj. oknem lub oszklonymi drzwiami w ścianie zewnętrznej budynku; za izbę uważa się nie tylko pokoje, ale również kuchnie spełniające powyższe kryteria. Nie uznaje się za izby, bez względu na wielkość powierzchni i sposób oświetlenia: przedpokojów, holi, łazienek, ubikacji, spiżarni, werand, ganków, schowków itp.

2.1. Stan i zmiany zasobów mieszkaniowych
2.1. Housing stock and it's changes

Według stanu na 31 marca 2021 r. zasoby mieszkaniowe województwa łódzkiego wynosiły 1 041,8 tys. mieszkań o łącznej powierzchni użytkowej 74 382,3 tys. m^2 i 3 844,6 tys. izb. W porównaniu z wynikami spisu z 2011 r. zasoby mieszkaniowe zwiększyły się o 64,6 tys. mieszkań, tj. o 6,6%, w tym w miastach o 6,3% a na wsi o 7,2%.

Zasoby mieszkaniowe kraju wyniosły 15 227,9 tys. mieszkań i wzrosły, w porównaniu z poprzednim spisem, o 12,8% (w miastach o 13,4%, a na obszarach wiejskich o 11,6%).

Zasoby mieszkaniowe województwa łódzkiego stanowiły 6,8% zasobów krajowych.

Tablica 6. Mieszkania zamieszkane i niezamieszkane
Table 6. Inhabited and uninhabited dwellings

Wyszczególnienie Specification	Mieszkania Dwellings			Izby w mieszkaniach Rooms in dwellings			Powierzchnia użytkowa mieszkań w m^2 Useful floor area of dwellings in m^2		
	razem total	zamieszkane inhabited	niezamieszkane uninhabited	razem total	zamieszkane inhabited	niezamieszkane uninhabited	razem total	zamieszkane inhabited	niezamieszkane uninhabited
	W tys. In thousands								
Ogółem Total	**1 041,8**	**914,7**	**127,1**	**3 844,6**	**3 455,8**	**388,8**	**74 382,3**	**66 957,4**	**7 424,8**
Miasta Urban areas	727,9	642,3	85,6	2 462,8	2 223,7	239,1	44 445,6	40 132,0	4 313,6
Wieś Rural areas	313,9	272,5	41,5	1 381,8	1 232,1	149,6	29 936,7	26 825,4	3 111,3
	W % ogółu In % of total								
Ogółem Total	**100,0**	**87,8**	**12,2**	**100,0**	**89,9**	**10,1**	**100,0**	**90,0**	**10,0**
Miasta Urban areas	100,0	88,2	11,8	100,0	90,3	9,7	100,0	90,3	9,7
Wieś Rural areas	100,0	86,8	13,2	100,0	89,2	10,8	100,0	89,6	10,4

W ogólnej liczbie mieszkań 914,7 tys. tj. 87,8% stanowiły mieszkania zamieszkane, o łącznej powierzchni użytkowej 66 957,4 tys. m^2, w których znajdowało się 3 455,8 tys. izb. Od ostatniego spisu liczba mieszkań zamieszkanych wzrosła o 30,1 tys., tj. 3,4%. Liczba izb zwiększyła się o 10,4%, a ich powierzchnia o 13,9%. Liczba zamieszkanych mieszkań w miastach w porównaniu z 2011 r. wzrosła o 0,8% do 642,3 tys., a na wsi o 10,1% do 272,5 tys.

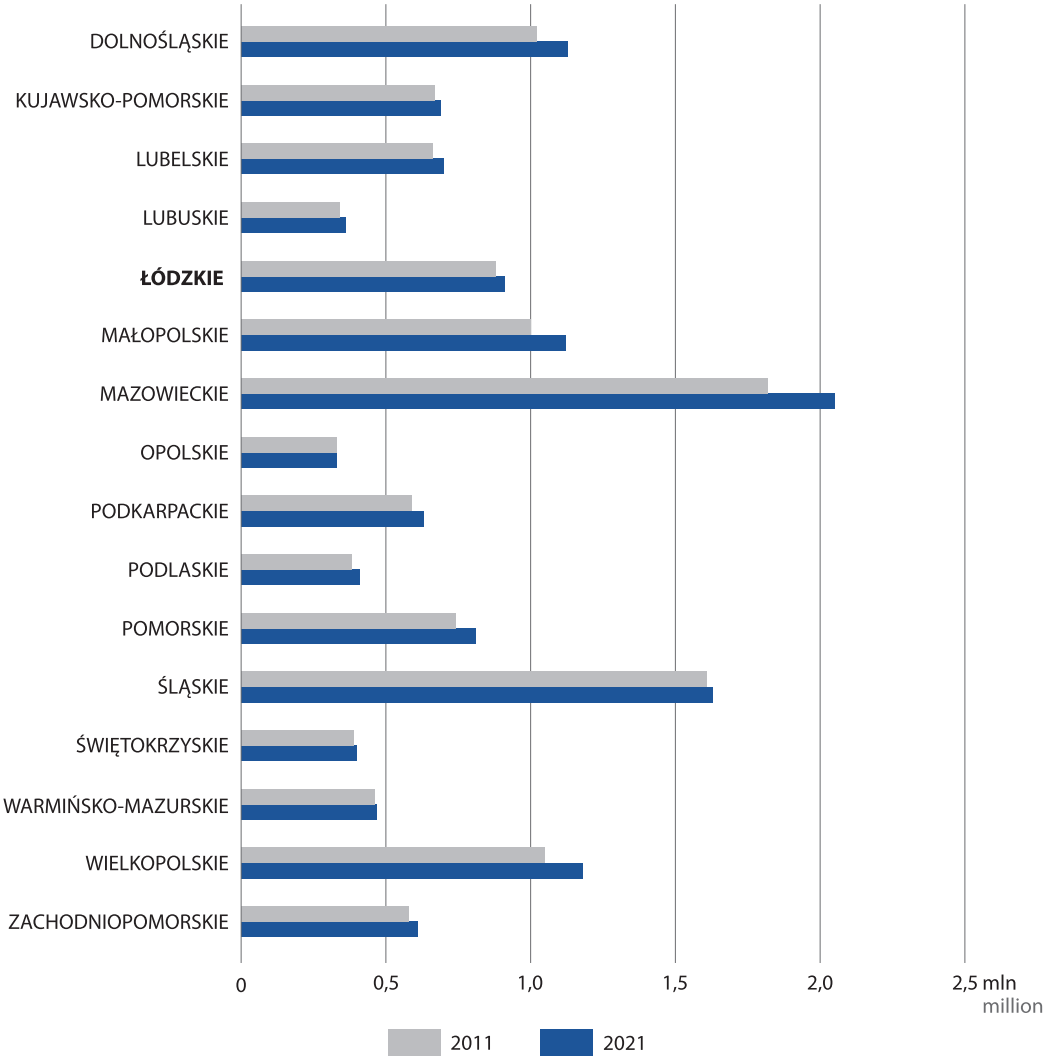
W kraju udział liczby mieszkań zamieszkanych w ogólnej liczbie mieszkań ukształtował się na poziomie 88,3%. Ich liczba wzrosła na przestrzeni dekady o 7,3% do 13 438,9 tys.

Tablica 7. Mieszkania zamieszkane i ludność w mieszkaniach
Table 7. Inhabited dwellings and population in dwellings

Wyszczególnienie Specification		Mieszkania Dwellings	Izby Rooms	Powierzchnia użytkowa mieszkań w m^2 Useful floor area of dwellings in m^2	Ludność w mieszkaniach Population in dwellings
		W tys. In thousands			
Ogółem Total	**2011**	**884,6**	**3 130,8**	**58 781,0**	**2 509,9**
	2021	**914,7**	**3 455,8**	**66 957,4**	**2 371,2**
Miasta Urban areas	2011	637,1	2 124,6	37 035,2	1 605,2
	2021	642,3	2 223,7	40 132,0	1 471,6
Wieś Rural areas	2011	247,5	1 006,2	21 745,9	904,6
	2021	272,5	1 232,1	26 825,4	899,6
		2011=100			
Ogółem Total		**103,4**	**110,4**	**113,9**	**94,5**
Miasta Urban areas		100,8	104,7	108,4	91,7
Wieś Rural areas		110,1	122,4	123,4	99,4

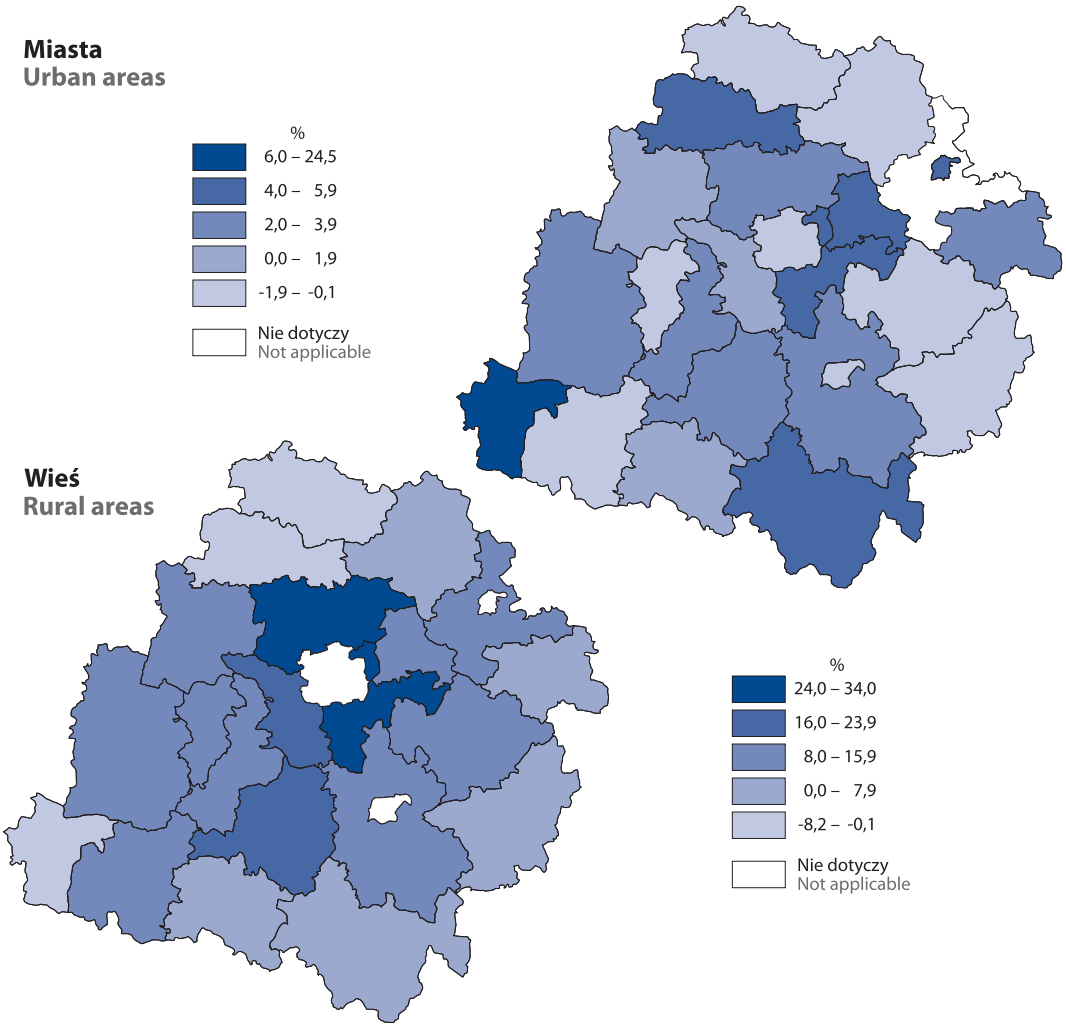
W analizowanym okresie liczba mieszkań zamieszkanych, jak również liczba izb i ich powierzchnia użytkowa wzrosła w większym stopniu na wsi niż w miastach, przy jednoczesnym ubytku ludności w miastach o 8,3%, a na obszarach wiejskich o 0,6%. Takie kształtowanie się przyrostu zasobów oraz powierzchni wpłynęło korzystnie na warunki mieszkaniowe ludności.

Wykres 8. Mieszkania zamieszkane według województw
Chart 8. Inhabited dwellings by voivodships

Wśród województw największy przyrost liczby mieszkań zamieszkanych, w porównaniu z 2011 r., odnotowano w województwach: małopolskim (o 12,7%), mazowieckim o (12,5%) i wielkopolskim (o 11,6%), natomiast najniższy w województwach: opolskim (o 0,3%), śląskim (o 1,3%) oraz warmińsko-mazurskim (o 2,3%).

Mapa 4. Zmiana liczby mieszkań zamieszkanych w latach 2011–2021
Map 4. Change of number of inhabited dwellings in 2011–2021

W miastach województwa łódzkiego najwyższy przyrost liczby mieszkań zamieszkanych w porównaniu z 2011 r. odnotowano w powiatach: wieruszowskim (o 24,5%), łęczyckim (o 5,9%) i brzezińskim (o 5,2%). Spadek liczby mieszkań zamieszkanych odnotowano w ośmiu powiatach, najgłębszy w powiatach: łowickim (o 1,9%), kutnowskim (o 1,8%) oraz opoczyńskim (o 1,1%).

Na wsi liczba mieszkań zamieszkanych wzrosła najbardziej w powiatach: zgierskim (o 34,0%), łódzkim wschodnim (o 24,1%) oraz pabianickim (o 21,2%). Spadek odnotowano w trzech powiatach: łęczyckim (o 8,2%), wieruszowskim (o 1,3%) oraz kutnowskim (o 1,0%).

Według NSP 2021 r. w województwie łódzkim było 127,1 tys. mieszkań niezamieszkanych. Stanowiły one 12,2% ogółu mieszkań. Ponad 2/3 z nich (85,6 tys.) znajdowało się w miastach. W porównaniu z 2011 rokiem w województwie odnotowano wzrost liczby mieszkań niezamieszkanych o 34,5 tys. tj. 37,3%, przy czym wzrost dotyczył mieszkań w miastach (o 38,3 tys. tj. o 80,8%), natomiast na obszarach wiejskich wystąpił spadek (o 3,8 tys. mieszkań tj. o 8,3%). Powierzchnia użytkowa mieszkań niezamieszkanych wyniosła 7 424,8 tys. m^2, a liczba izb 388,8 tys. W kraju liczba mieszkań niezamieszkanych wzrosła na przestrzeni dekady o 84,4% do 1 789,0 tys.

2.2. Własność mieszkań
2.2. Ownership of the dwellings

Formy własności mieszkań:

- **gminy (komunalne)** – mieszkania stanowiące własność gminy lub powiatu (lokalnej wspólnoty samorządowej), będące własnością gminy, ale znajdujące się w budynkach stanowiących nieruchomości wspólne, tj. mieszkania, które służą zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych ogółu mieszkańców gminy, a także mieszkania przekazane gminie, ale pozostające w dyspozycji jednostek użyteczności publicznej, takich jak: podmioty lecznicze, jednostki organizacyjne pomocy społecznej oraz wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, jednostki systemu oświaty, nauki, instytucje kultury, służące głównie zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych pracowników tych jednostek;
- **spółdzielni mieszkaniowych** – dotyczy mieszkań spółdzielczych, do których przysługuje spółdzielcze prawo własnościowe do lokalu mieszkalnego np. gdy z członkiem spółdzielni, któremu przysługiwało wcześniej lokatorskie prawo do lokalu została zawarta umowa o przekształcenie takiego prawa na spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu zgodnie ze statutem spółdzielni mieszkaniowej oraz mieszkań spółdzielczych, do których przysługuje spółdzielcze prawo lokatorskie do lokalu mieszkalnego;
- **Skarbu Państwa** – mieszkania pozostające w zasobie Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, Agencji Mienia Wojskowego, w zarządzie jednostek podległych ministrom, w zarządzie organów władzy państwowej, administracji państwowej, kontroli państwowej, itp.;
- **zakładów pracy** – mieszkania, które są własnością przedsiębiorstw państwowych, w tym Lasów Państwowych oraz państwowych jednostek organizacyjnych np. instytutów badawczych, państwowych wyższych uczelni (bez uczelni katolickich), instytucji artystycznych, Spółdzielni Kółek Rolniczych; przedsiębiorstw komunalnych, z wyjątkiem przedsiębiorstw gospodarki mieszkaniowej; przedsiębiorstw prywatnych i innych prywatnych jednostek organizacyjnych;
- **towarzystw budownictwa społecznego (TBS)** – mieszkania społeczno-czynszowe znajdujące się w budynkach będących własnością podmiotu prawnego, który w swojej nazwie ma wyrazy „towarzystwo budownictwa społecznego" lub skrót „TBS", bez względu na fakt partycypowania w kosztach budowy budynku innego podmiotu (gminy, spółdzielni mieszkaniowej, zakładu pracy) w zamian za uzyskanie mieszkań (na zasadzie najmu) dla wskazanych przez te podmioty osób trzecich;
- **osób fizycznych w budynkach objętych wspólnotami mieszkaniowymi** – pojęcie wspólnota mieszkaniowa odnosi się do budynku (lub kilku budynków) wielomieszkaniowego, w którym część lub wszystkie lokale stanowią wyodrębnione własności osób fizycznych, potwierdzone wpisem do księgi wieczystej. Wspólnotę mieszkaniową tworzy ogół właścicieli lokali (mieszkalnych i użytkowych);
- **innych podmiotów** – mieszkania stanowiące własność instytucji budujących dla zysku – przeznaczone na sprzedaż (ale jeszcze nie sprzedane osobom fizycznym) lub na wynajem, np. deweloperów; mieszkania stanowiące własność stowarzyszeń, fundacji, partii politycznych, związków zawodowych, samorządów zawodowych i gospodarczych; Kościoła Katolickiego i innych Kościołów, związków wyznaniowych, uczelni katolickich i instytutów kościelnych, itp.

W porównaniu ze spisem z 2011 r. zwiększyła się liczba mieszkań, ktorych właścicielami są osoby fizycz--ne, towarzystwa budownictwa powszechnego i inne podmioty przy jednoczesnym spadku liczby mieszkań w pozostałych własnościach. Podobne tendencje wystąpiły w skali kraju.

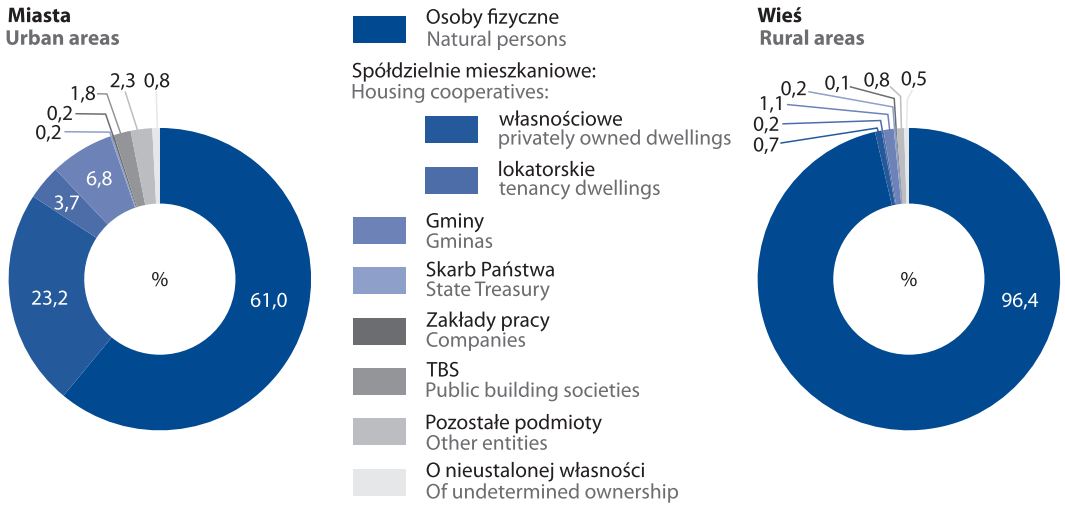
Tablica 8. Struktura mieszkań zamieszkanych według podmiotów będących ich właścicielami
Table 8. Structure of inhabited dwellings by type of ownership

Wyszczególnienie Specification	Liczba mieszkań w tys. Number of dwellings in thousands	W tym mieszkania stanowiące własność[a] Of which owned by[a]							
		osób fizycznych natural persons	spółdzielni mieszkaniowych housing cooperatives		gmin gminas	zakładów pracy companies	Skarbu Państwa State Treasury	TBS-ów public building societies	pozostałych podmiotów other entities
			własnościowe privately owned dwellings	lokatorskie tenancy dwellings					
		w % ogółu in % of total							
Ogółem Total	**914,7**	**71,5**	**16,5**	**2,6**	**5,1**	**0,2**	**0,2**	**1,3**	**1,8**
Miasta Urban areas	642,3	61,0	23,2	3,7	6,8	0,2	0,2	1,8	2,3
Wieś Rural areas	272,5	96,4	0,7	0,2	1,1	0,2	0,1	0,0	0,8
		2011=100							
Ogółem Total	**103,4**	**128,3**	**92,2**	**62,4**	**40,3**	**20,6**	**16,9**	**144,3**	**573,3**
Miasta Urban areas	100,8	138,6	91,6	61,8	39,3	16,4	16,5	144,1	606,4
Wieś Rural areas	110,1	115,6	201,8	140,3	63,1	37,7	18,3	.	421,9

a W strukturze nie przedstawiono udziału mieszkań z nieustaloną informacją o właścicielu.
a Structure does not present the share of dwellings with undetermined information about the owner.

Wśród podmiotów będących właścicielami mieszkań najliczniejszą grupą były osoby fizyczne. Na moment spisu w 2021 r. dysponowały one ponad 654 tys. mieszkań, a liczba tych mieszkań wzrosła w stosunku do liczby wykazanej podczas poprzedniego spisu o 28,3%. Mieszkania osób fizycznych stanowiły 71,5% ogółu mieszkań zamieszkanych wobec 57,6% w 2011 r. Jednocześnie udział powierzchni użytkowej mieszkań pozostających w ich posiadaniu stanowił 81,2% całkowitej powierzchni użytkowej mieszkań zamieszkanych. W przekroju miasto-wieś zauważa się istotne zróżnicowanie struktury zamieszkanych zasobów mieszkaniowych według form własności. Na wsi 96,4% ogółu mieszkań zamieszkanych należało do osób fizycznych, podczas gdy w miastach udział ten wynosił 61,0%.

Wykres 9. Struktura mieszkań zamieszkanych według podmiotów będących ich właścicielami w 2021 r.
Chart 9. Structure of inhabited dwellings by type of ownership in 2021

Drugą pozycję pod względem udziału w liczbie mieszkań zamieszkanych zajmowały zasoby spółdzielni mieszkaniowych – 19,1%. Wśród mieszkań spółdzielni mieszkaniowych przeważały mieszkania własnościowe (86,2% mieszkań spółdzielczych), a 13,8% to mieszkania lokatorskie. W stosunku do 2011 r. w przypadku mieszkań lokatorskich zasoby zmniejszyły się o 37,6% (z 38,6 tys. do 24,1 tys. mieszkań), a mieszkań własnościowych o 7,8% (z 163,5 tys. do 150,8 tys. mieszkań). W efekcie udział mieszkań będących własnością spółdzielni mieszkaniowych w ogólnej liczbie mieszkań zamieszkanych zmniejszył się o 3,7 p. proc. w porównaniu z 2011 r. W miastach zasoby spółdzielni mieszkaniowych stanowiły 26,9% ogółu mieszkań zamieszkanych (172,6 tys. mieszkań), podczas gdy na wsi udział ten wyniósł 0,8% (2,2 tys. mieszkań).

W województwie łódzkim zasoby gminne w 2021 r. obejmowały 47,1 tys. mieszkań, co stanowiło 5,1% wszystkich mieszkań zamieszkanych (wobec 13,2% w 2011 r.). Liczba mieszkań gminnych w stosunku do poprzedniego spisu zmniejszyła się o 59,7%. W miastach gminy dysponowały prawie 44 tys. mieszkań, co stanowiło 6,8% ogółu mieszkań zamieszkanych. Na wsi we władaniu gmin pozostawało 3,1 tys. mieszkań – 1,1% ogółu mieszkań zamieszkanych.

Do zakładów pracy należało w momencie spisu 1,7 tys. mieszkań (0,2% ogółu mieszkań zamieszkanych). Prawie 2/3 tych zasobów zlokalizowanych było w miastach. W porównaniu z 2011 r. zasoby mieszkaniowe będące własnością zakładów pracy zmniejszyły się o 79,4%, przy czym spadek ten był większy w miastach – o 83,6% niż na wsi – 62,3%. Znaczące zmniejszenie się zasobów zakładów pracy spowodowane było w szczególności wykupem tych zasobów mieszkaniowych przez osoby fizyczne zamieszkujące te mieszkania.

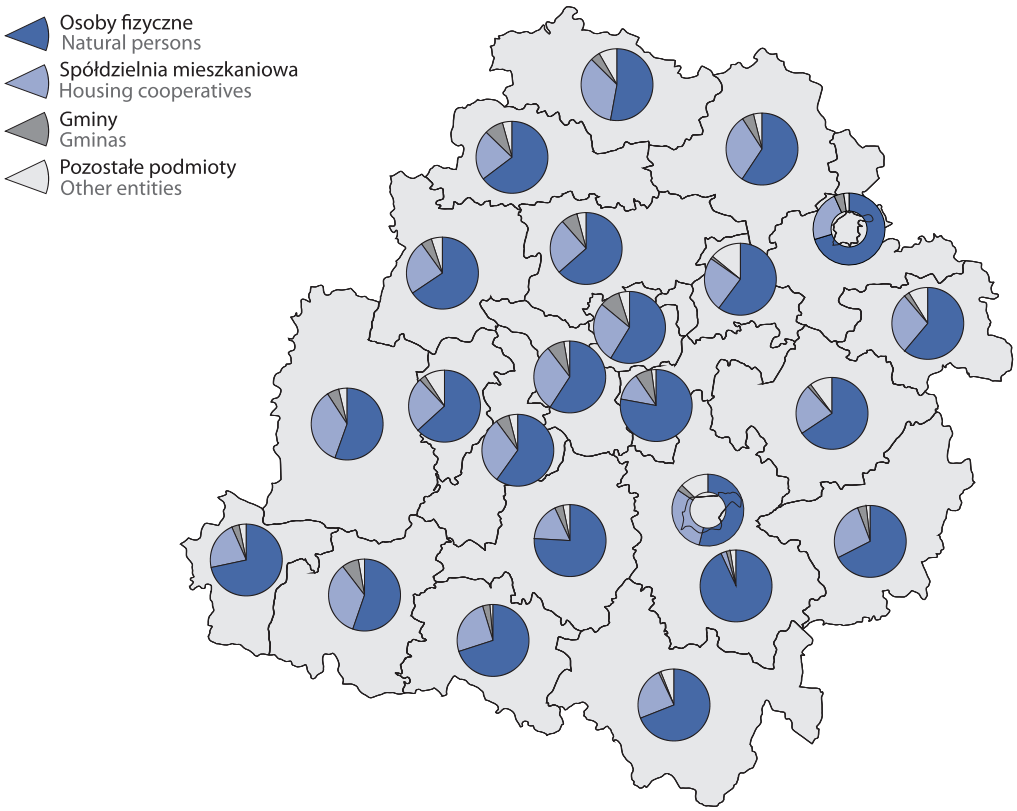
W posiadaniu Skarbu Państwa, według stanu na 31 marca 2021 r., znajdowało się 1,8 tys. mieszkań tj. 0,2% ogółu mieszkań zamieszkanych. W okresie pomiędzy spisami powszechnymi liczba mieszkań zaliczanych do tej kategorii zmniejszyła się o 83,1%.

Na moment spisu 2021 r. w gestii towarzystw budownictwa społecznego (TBS) było 11,8 tys. mieszkań zamieszkanych, co stanowiło 1,3% ogółu mieszkań zamieszkanych. Prawie wszystkie mieszkania zlokalizowane były w miastach. Na obszarach wiejskich do TBS należało 17 mieszkań. W porównaniu z 2011 r. liczba mieszkań pozostających w zasobach towarzystw budownictwa społecznego zwiększyła się w województwie ogółem o 44,3%.

W 2021 r. 16,7 tys. mieszkań zamieszkanych (1,8% ogółu zasobów mieszkaniowych zamieszkanych) stanowiło własność pozostałych podmiotów. Były to głównie jednostki budujące dla zysku (deweloperzy), instytucje wyznaniowe i inne organizacje. W porównaniu z poprzednim spisem liczba mieszkań pozostających we władaniu innych podmiotów wzrosła prawie 6-krotnie (z 2,9 tys. do 16,7 tys.). Mieszkania te zlokalizowane były przede wszystkim w miastach – 86,8% ogółu mieszkań w tej formie własności.

Mapa 5. Struktura mieszkań zamieszkanych w miastach według rodzaju podmiotów będących ich właścicielami w 2021 r.

Map 5. Structure of inhabited dwellings in urban areas by type of ownership in 2021

W miastach poszczególnych powiatów województwa łódzkiego zaobserwowano zróżnicowanie struktury mieszkan zamieszkanych pod względem własności. Największą grupę we wszystkich powiatach spośród wyróżnionych w spisie form własności stanowiły zasoby mieszkaniowe osób fizycznych. Największy udział miały one w powiatach: piotrkowskim – 93,1%, łódzkim wschodnim – 77,9% oraz bełchatowskim – 75,9%. Najniższy odsetek tej formy własności występował natomiast w: powiecie kutnowskim – 52,9%, Piotrkowie Trybunalskim – 53,9% oraz powiecie wieluńskim – 55,3%. Drugą grupę stanowiły mieszkania będące własnością spółdzielni mieszkaniowych. Najwyższy odsetek takich mieszkań odnotowano w powiatach: sieradzkim – 35,3%, kutnowskim – 34,5% i wieluńskim – 34,4%, a najniższy w: piotrkowskim – 2,5%, łódzkim wschodnim – 12,6% oraz bełchatowskim – 17,1%. Trzecią grupą pod względem liczby mieszkań w miastach były zasoby pozostajace w gestii gmin. Największy ich udział zanotowano w Łodzi – 9,1%, powiecie łęczyckim – 8,4%, pabianickim – 7,7% i wieluńskim – 7,6%. Najniższym odsetkiem mieszkań gminnych charakteryzowały się natomiast powiaty: radomszczański – 1,0%, brzeziński – 1,2% i tomaszowski – 1,5%.

Na wsi ponad 96% mieszkań zamieszkanych należało do osób fizycznych. Mieszkania będące we własności gmin to 1,1% ogółu, a spółdzielni mieszkaniowych 0,8%.

2.3. Wiek mieszkań
2.3. Age of the dwellings

Według stanu na 31 marca 2021 r. najliczniejszą grupą liczącą 231,8 tys. mieszkań, były mieszkania znajdujące się w budynkach wybudowanych w latach 1945–1970. Stanowiły one 25,3% ogółu mieszkań zamieszkanych. Jednocześnie powierzchnia użytkowa mieszkań powstałych w tym okresie to 20,7% całkowitej powierzchni użytkowej zamieszkanych zasobów mieszkaniowych. Znaczącą grupę liczącą 157,3 tys. mieszkań stanowiły mieszkania wybudowane w latach 1979–1988. W ogólnej liczbie mieszkań ich udział wynosił 17,2% i taki sam odsetek w strukturze miała ich powierzchnia. Liczba mieszkań w budynkach wzniesionych przed 1918 r., czyli mających ponad 100 lat, wyniosła 51,5 tys. – 5,6% ogółu mieszkań – w miastach 47,6 tys. (tj. 7,4% ogółu mieszkań zamieszkanych), a na wsi – 3,9 tys. (tj. 1,4%). W budynkach najnowszych, czyli wybudowanych po 2011 r., znajduje się 72,5 tys. mieszkań zamieszkanych (7,9% ogółu mieszkań zamieszkanych), z tego 41,1 tys. (6,4%) w miastach i 31,4 tys. (11,5%) na wsi.

Tablica 9. Liczba i powierzchnia użytkowa mieszkań zamieszkanych oraz ich struktura według okresu wybudowania budynku

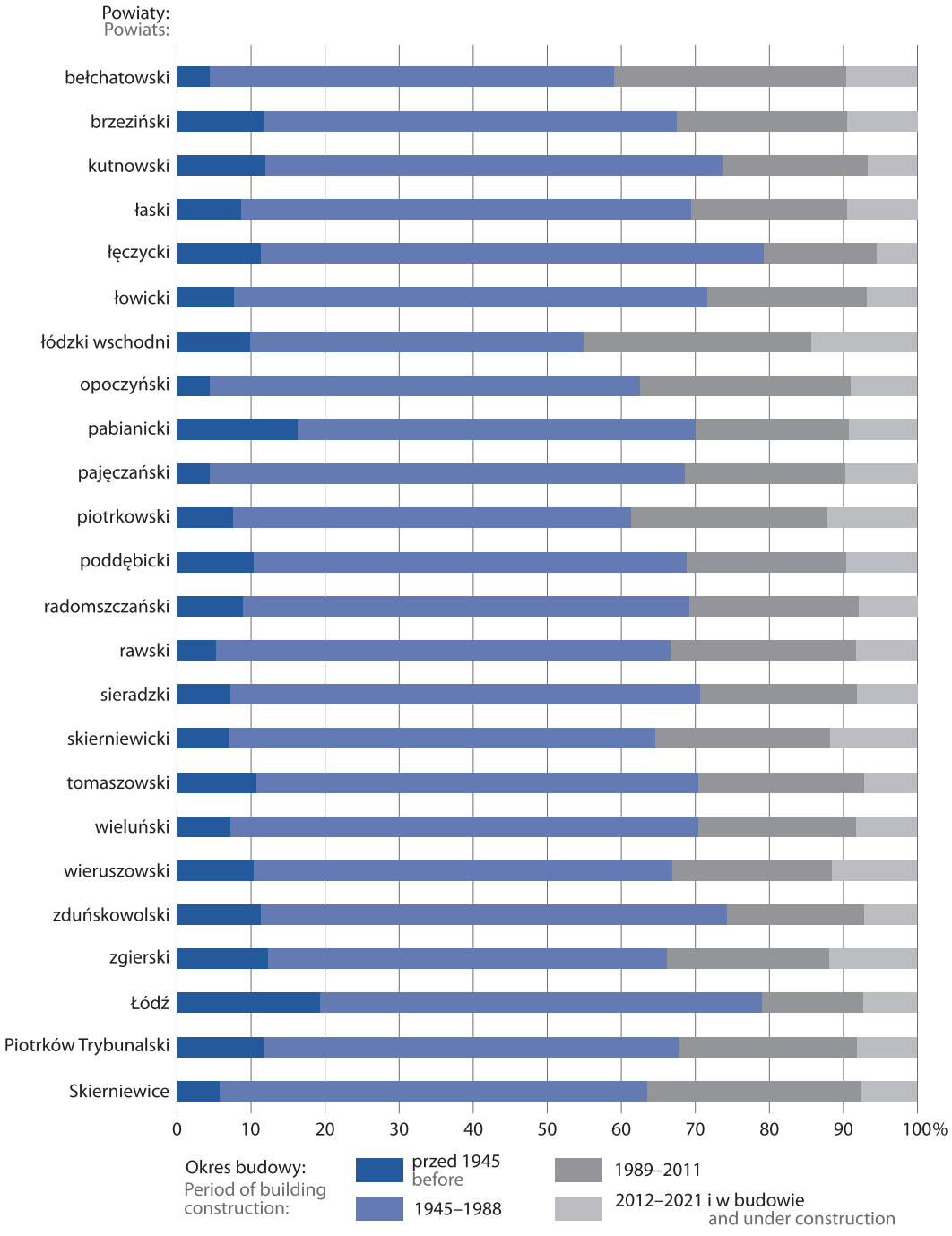
Table 9. The number and useful floor area of inhabited dwellings and their structure by period of building construction

Wyszczególnienie Specification	Razem w tys. Total in thousands	Rok oddania budynku do użytku[a]: Year of completing of the building[a]:									
		przed 1918 before	1918–1944	1945–1970	1971–1978	1979–1988	1989–2002	2003–2011	2012–2016	2017–2021	w budowie under construction
		w % in %									
		Mieszkania Dwellings									
Ogółem Total	**914,7**	**5,6**	**7,1**	**25,3**	**15,5**	**17,2**	**12,6**	**7,1**	**3,9**	**4,0**	**0,4**
Miasta Urban areas	642,3	7,4	7,5	24,1	17,0	18,3	12,0	5,7	3,1	3,3	0,2
Wieś Rural areas	272,5	1,4	6,2	28,2	11,8	14,5	13,8	10,5	6,0	5,5	0,9
		Powierzchnia użytkowa w m^2 Useful floor area in m^2									
Ogółem Total	**66 957,4**	**3,7**	**5,5**	**20,7**	**13,0**	**17,2**	**16,4**	**10,5**	**5,7**	**5,4**	**0,7**
Miasta Urban areas	40 132,0	5,6	6,5	19,6	14,3	18,4	16,5	8,8	4,3	4,4	0,3
Wieś Rural areas	26 825,4	0,9	4,0	22,4	10,9	15,4	16,2	13,2	7,8	6,9	1,2

a W strukturze nie przedstawiono udziału mieszkań w budynkach z nieustalonym rokiem oddania do użytku.
a The structure does not present the share of dwellings with an unknown year of completing of the building.

Struktura mieszkań pod względem wieku (roku wybudowania) jest znacznie zróżnicowana przestrzennie. Największy odsetek starych mieszkań, wybudowanych przed 1945 r., odnotowano w Łodzi (19,1% ogółu mieszkań z ustalonym okresem budowy), powiecie pabianickim (16,1%) oraz zgierskim (12,0%). Najniższy udział takich mieszkań wystąpił natomiast w powiatach bełchatowskim, opoczyńskim i pajęczańskim (po 4,4%) oraz rawskim (5,2%). Dla całego województwa odsetek najstarszych mieszkań ukształtował się na poziomie 12,7%, a w skali kraju – 14,9%.

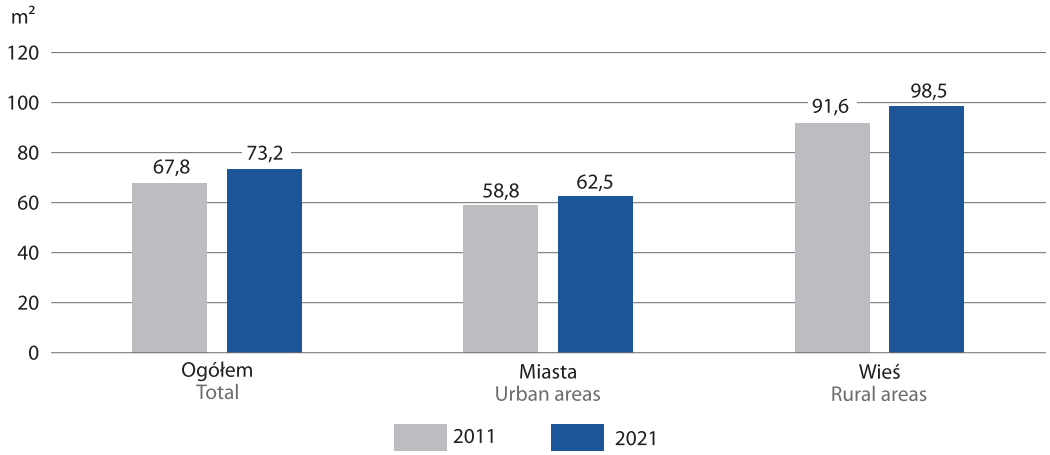
Wykres 10. Struktura mieszkań zamieszkanych według okresu budowy budynku w 2021 r.
Chart 10. Structure of inhabited dwellings by period of building construction in 2021

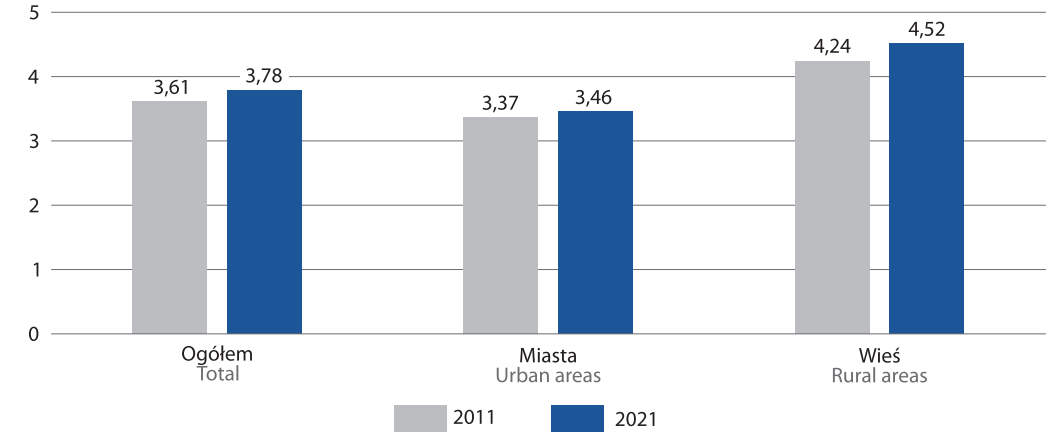
2.4. Wielkość mieszkań
2.4. Size of the dwellings

W 2021 r. przeciętne mieszkanie zamieszkane składało się z 3,78 izby, a jego powierzchnia użytkowa wynosiła 73,2 m^2. W porównaniu z 2011 r. wielkość przeciętnego mieszkania zamieszkanego wzrosła, biorąc pod uwagę liczbę izb – o 0,17 izby, a w przypadku przeciętnej powierzchni użytkowej przypadającej na mieszkanie – o 5,4 m^2. W okresie 2011–2021 dla mieszkań na terenach wiejskich odnotowano wzrost zarówno pod względem przeciętnej powierzchni, jak i przeciętnej liczby izb przypadających na mieszkanie. Tym samym powiększyła się różnica w wielkości mieszkań między miastami a wsią. W 2021 r. mieszkanie w miastach było średnio o 36,0 m^2 mniejsze niż mieszkanie na wsi.

Wykres 11. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkań zamieszkanych
Chart 11. Average useful floor area of inhabited dwellings

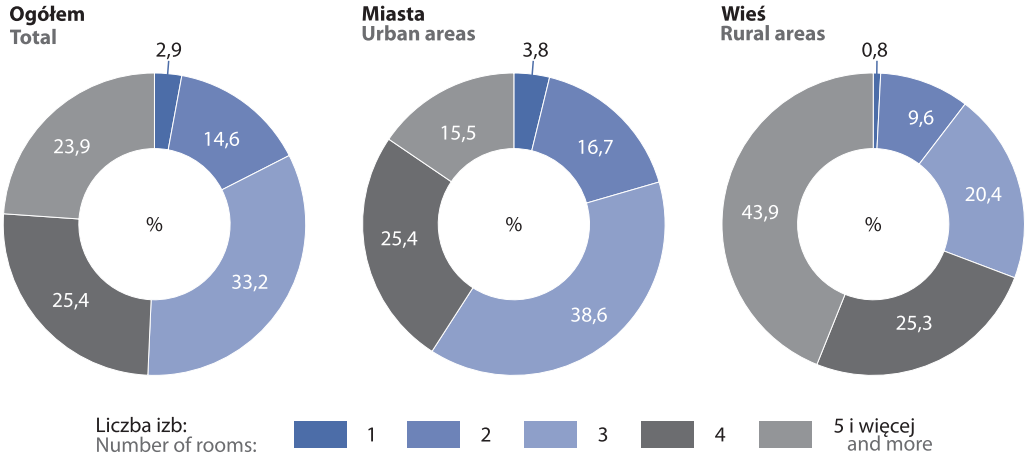

Wykres 12. Przeciętna liczba izb w mieszkaniach zamieszkanych
Chart 12. Average number of rooms in inhabited dwellings

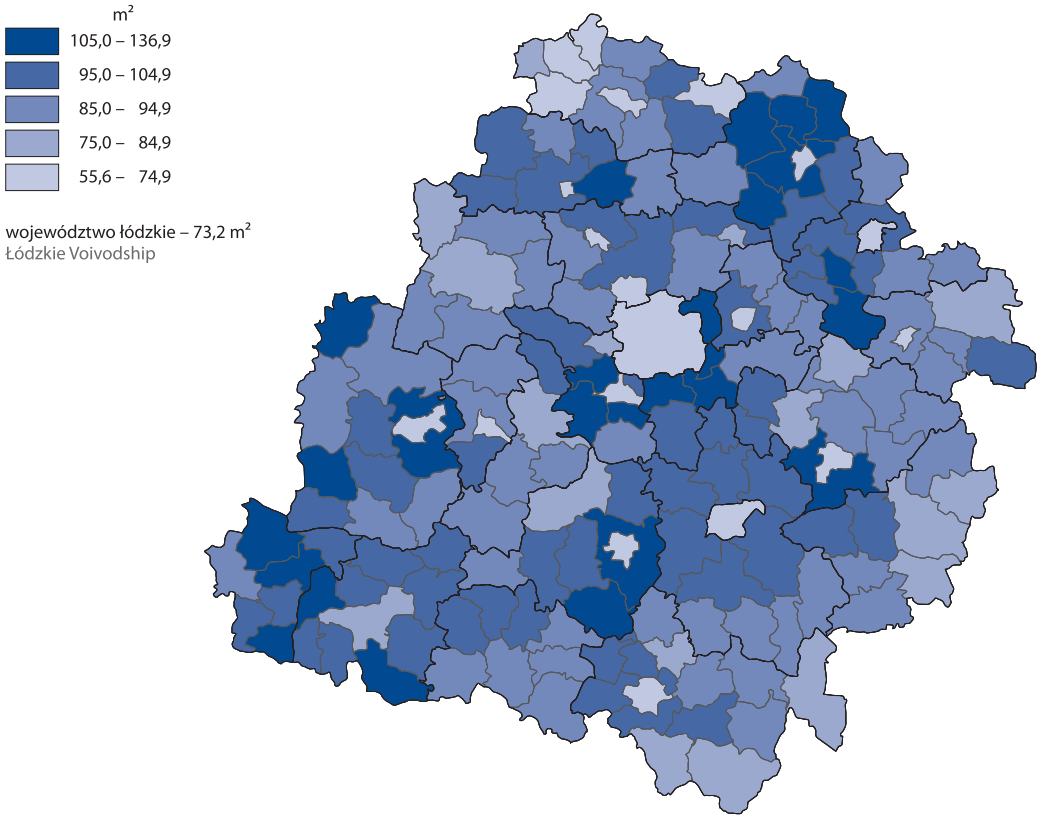
Według wyników NSP 2021 r. mieszkania zamieszkane w województwie łódzkim składały się przeciętnie z mniejszej (o 0,15) liczby izb oraz mniejszej (o 3,3 m^2) przeciętnej powierzchni użytkowej niż średnio w kraju.

Wykres 13. Struktura mieszkań zamieszkanych według liczby izb w 2021 r.
Chart 13. Structure of inhabited dwellings by number of rooms in 2021

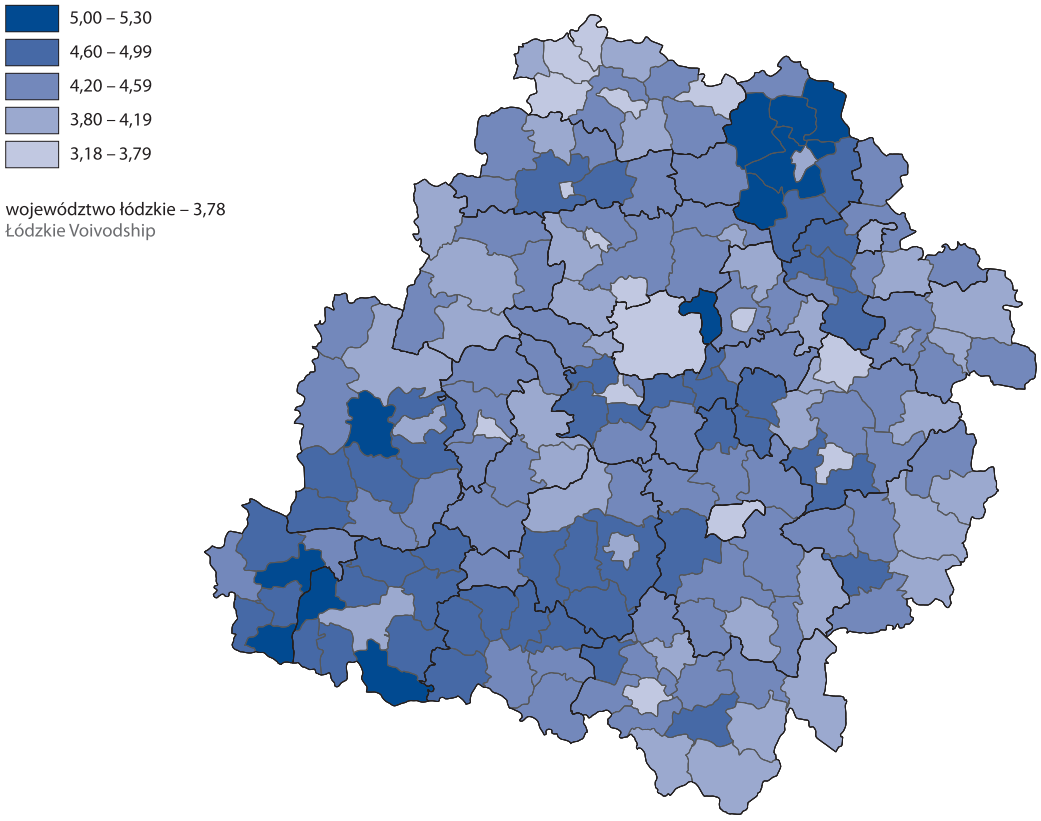
W strukturze mieszkań zamieszkanych dominowały mieszkania z 3 izbami (33,2% ogółu) oraz 4-izbowe (25,4%). W porównaniu z 2011 r. wzrósł udział mieszkań z liczbą 5 i więcej izb – o 5,1 p. proc. W pozostałych kategoriach mieszkań odnotowano spadek ich udziału (najgłębszy wśród mieszkań jednoizbowych – o 1,1 p. proc.).

Mapa 6. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkań zamieszkanych w 2021 r.
Map 6. Average useful floor area of inhabited dwellings in 2021

Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkań zamieszkanych była zróżnicowana terytorialnie. Największe powierzchniowo mieszkania odnotowano w gminach wiejskich: Nowosolna (136,9 m^2), Chąśno (119,7 m^2) oraz Łubnice (117,2 m^2), a najmniejsze w gminach miejskich: Łęczyca (55,6 m^2), Łódź (56,7 m^2) i Pabianice (58,4 m^2).

Mapa 7. Przeciętna liczba izb w mieszkaniach zamieszkanych w 2021 r.
Map 7. Average number of rooms in inhabited dwellings in 2021

Na podstawie wyników NSP 2021 r. mieszkania o największej liczbie izb odnotowano w gminach Nowosolna (5,30 izb), Łubnice (5,28) i Chąśno (5,21), a o najmniejszej w Łodzi (3,18), Łęczycy (3,31) oraz Pabianicach (3,34).

2.5. Wyposażenie mieszkań w instalacje techniczno-sanitarne
2.5. Sanitary and technical installations in the dwellings

Wyposażenie mieszkań w instalacje sanitarno-techniczne – obejmuje mieszkania, w których występuje co najmniej jedno z niżej wymienionych urządzeń sanitarno-technicznych: wodociąg, ustęp spłukiwany, łazienka, centralne ogrzewanie lub gaz z sieci. Za mieszkanie wyposażone w:

- **wodociąg** – uznaje się mieszkanie, w obrębie którego znajduje się kran z wodą bieżącą. Przez wodociąg należy rozumieć instalacje wodociągowe (wraz z urządzeniami odbioru znajdującymi się w mieszkaniu) doprowadzające wodę z sieci (za pomocą czynnych połączeń) od przewodu ulicznego lub z urządzeń lokalnych (własne ujęcia wody);
- **ustęp spłukiwany** – uznaje się mieszkanie, w obrębie którego znajduje się urządzenie sanitarne podłączone do instalacji wodociągowej i odprowadzającej ścieki do sieci kanalizacyjnej lub do urządzeń lokalnych (zbiorniki bezodpływowe, przydomowe oczyszczalnie ścieków);
- **łazienkę** (urządzenie kąpielowe, prysznic – z odpływem wody) – należy rozumieć pomieszczenie, w którym zainstalowana jest wanna lub prysznic, bądź oba te urządzenia oraz urządzenia odprowadzające ścieki do sieci kanalizacyjnej lub do urządzeń lokalnych (zbiorniki bezodpływowe, przydomowe oczyszczalnie ścieków);
- **gaz z sieci** – uznaje się mieszkanie, w którym znajdują się instalacje (wraz z urządzeniami odbioru znajdującymi się w mieszkaniu) doprowadzające gaz z czynnych przyłączy;
- **centralne ogrzewanie** – uznaje się mieszkanie, w którym znajduje się instalacja doprowadzająca ciepło z centralnego źródła wytwarzania, tj. elektrociepłowni, ciepłowni, kotłowni osiedlowych, pieca do centralnego ogrzewania zainstalowanego we własnej kotłowni lub w innym pomieszczeniu. Do centralnego ogrzewania zalicza się również elektryczne ogrzewanie podłogowe.

Przyjęto następujące sposoby ogrzewania:

- **z sieci** – należy wskazać, gdy ciepło doprowadzane jest z elektrociepłowni, ciepłowni lub lokalnej kotłowni (np. spółdzielczej) obsługującej więcej niż 1 budynek;
- **ze źródła ciepła zasilającego jeden budynek wielomieszkaniowy** – oznacza, że ciepło doprowadzone jest do mieszkania (mieszkań) z kotłowni obsługującej tylko jeden budynek; Do tej grupy zaliczono mieszkania znajdujące się w budynku niemieszkalnym lub zbiorowego zakwaterowania, w którym ciepło do mieszkań, jak i do innych pomieszczeń w tym budynku, doprowadzane jest z lokalnej kotłowni obsługującej budynek (np. szpital, szkoła);
- **centralne ogrzewanie indywidualne** – należy zaznaczyć, gdy źródło wytwarzania ciepła znajduje się w budynku jednorodzinnym (kocioł do c.o. zainstalowany jest we własnej kotłowni lub w innym pomieszczeniu, np. w piwnicy, bądź też zainstalowane jest elektryczne ogrzewanie podłogowe lub gdy źródło wytwarzania ciepła znajduje się poza budynkiem np. kolektory słoneczne, panele fotowoltaiczne, pompy ciepła). Opcję tę należy zaznaczyć również w przypadku, gdy źródło ciepła znajduje się w obrębie mieszkania zlokalizowanego w budynku wielomieszkaniowym (tzw. instalacja etażowa), np. piec do c.o. zainstalowany jest w kuchni lub w łazience.

Rodzaj stosowanego paliwa (energii) do ogrzewania mieszkania ustalano tylko w tych mieszkaniach, które ogrzewane były za pomocą instalacji centralnego ogrzewania indywidualnego, pieca lub innego sposobu. Nie ustalano rodzaju paliwa, jeżeli mieszkanie było ogrzewane za pomocą instalacji centralnego ogrzewania zbiorowego (tj. z sieci lub z kotłowni lokalnej w budynku wielomieszkaniowym).

Rozróżniono następujące rodzaje paliw (energii): paliwa stałe (koks, węgiel, brykiety, drewno), paliwa gazowe, olej opałowy, olej napędowy), energia elektryczna.

W okresie międzyspisowym zwiększyła się liczba mieszkań wyposażonych w instalacje: wodociąg, ustęp, łazienkę, ciepłą wodę, gaz z sieci i centralne ogrzewanie. Znaczną poprawę pod względem techniczno-sanitarnego wyposażenia mieszkań odnotowano głównie na wsi.

W stosunku do 2011 r. znaczący wzrost (o 96,6%) dotyczył liczby mieszkań wiejskich wyposażonych w gaz z sieci oraz (o 73,6%) w ustęp spłukiwany z instalacją podłączoną do sieci. Pomimo, iż w okresie 2011–2021 w większości zmniejszyły się dysproporcje w wyposażeniu mieszkań w instalacje techniczno-sanitarne między miastem a wsią, nadal stopień wyposażenia mieszkań w miastach jest istotnie wyższy niż mieszkań zlokalizowanych na wsi.

Tablica 10. Wyposażenie mieszkań zamieszkanych w instalacje techniczno-sanitarne
Table 10. Inhabited dwellings equipment with technical and sanitary installations

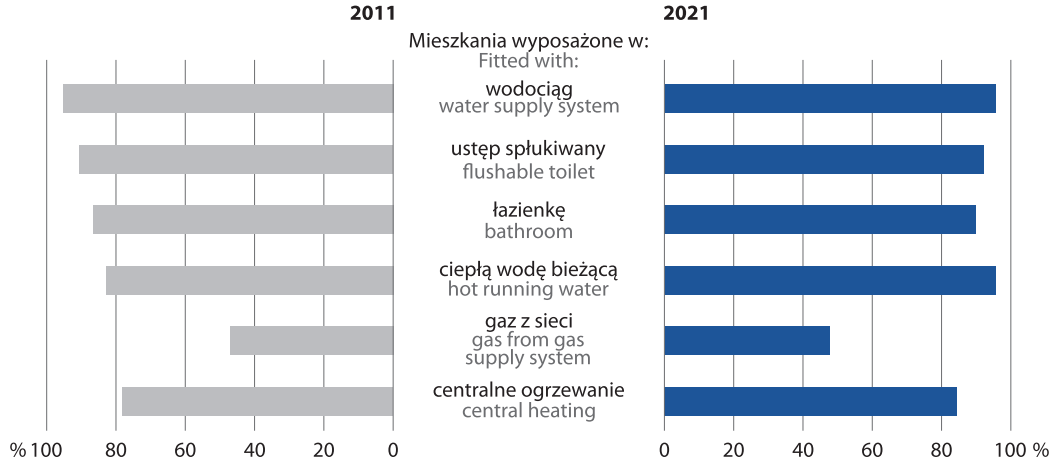
Wyszczególnienie Specification		Mieszkania ogółem Total of dwellings	W tym mieszkania wyposażone w: Of which fitted with:							
			wodociąg water supply system		ustęp spłukiwany flushable toilet		łazienkę bathroom	wodę bieżącą running water	gaz z sieci gas from gas-supply system	centralne ogrzewanie central heating
			razem total	w tym z sieci of which from network	razem total	w tym z sieci of which from network				
		W tys. In thousands								
Ogółem Total	**2011**	**884,6**	**843,8**	**808,1**	**800,6**	**586,2**	**767,2**	**732,9**	**416,8**	**691,2**
	2021	**914,7**	**874,6**	**847,0**	**843,3**	**633,0**	**822,7**	**874,6**	**436,1**	**774,2**
Miasta Urban areas	2011	637,1	620,1	609,9	599,7	547,6	578,1	558,7	405,7	526,9
	2021	642,3	620,8	610,0	607,2	565,9	597,2	620,8	414,3	559,5
Wieś Rural areas	2011	247,5	223,7	198,2	200,9	38,7	189,1	174,2	11,1	164,3
	2021	272,5	253,8	237,0	236,1	67,1	225,5	253,8	21,8	214,7
		W % ogółu In % of total								
Ogółem Total	**2011**	**100,0**	**95,4**	**91,3**	**90,5**	**66,3**	**86,7**	**82,8**	**47,1**	**78,1**
	2021	**100,0**	**95,6**	**92,6**	**92,2**	**69,2**	**89,9**	**95,6**	**47,7**	**84,6**
Miasta Urban areas	2011	100,0	97,3	95,7	94,1	85,9	90,7	87,7	63,7	82,7
	2021	100,0	96,7	95,0	94,5	88,1	93,0	96,7	64,5	87,1
Wieś Rural areas	2011	100,0	90,4	80,1	81,2	15,6	76,4	70,4	4,5	66,4
	2021	100,0	93,2	87,0	86,7	24,6	82,8	93,2	8,0	78,8

Tablica 10. Wyposażenie mieszkań zamieszkanych w instalacje techniczno-sanitarne (dok.)
Table 10. Inhabited dwellings equipment with technical and sanitary installations (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Mieszkania ogółem Total of dwellings	W tym mieszkania wyposażone w: Of which fitted with:							
		wodociąg water supply system		ustęp spłukiwany flushable toilet		łazienkę bathroom	wodę bieżącą running water	gaz z sieci gas from gas-supply system	cen-tralne ogrzewanie central heating
		razem total	w tym z sieci of which from network	razem total	w tym z sieci of which from network				
	2011=100								
Ogółem Total	**103,4**	**103,7**	**104,8**	**105,3**	**108,0**	**107,2**	**119,3**	**104,6**	**112,0**
Miasta Urban areas	100,8	100,1	100,0	101,2	103,3	103,3	111,1	102,1	106,2
Wieś Rural areas	110,1	113,5	119,6	117,5	173,6	119,2	145,7	196,6	130,7

Wzrost liczby mieszkań zamieszkanych wyposażonych w poszczególne instalacje zdecydowanie przewyższał tempo przyrostu liczby mieszkań ogółem. Liczba mieszkań zamieszkanych zwiększyła się w stosunku do 2011 r. o 3,4%, natomiast liczba mieszkań wyposażonych w wodociąg z sieci wzrosła o 4,8%. Poprawa stopnia wyposażenia mieszkań zamieszkanych wynika z przyrostu nowych zasobów, jak i z modernizacji starych zasobów mieszkaniowych w zakresie urządzeń techniczno-sanitarnych.

Wykres 14. Udział mieszkań zamieszkanych wyposażonych w instalacje techniczno-sanitarne w % ogółu mieszkań zamieszkanych
Chart 14. Share of inhabited dwellings equipped with technical and sanitary installations as a percentage of inhabited dwelling

Według stanu na 31 marca 2021 r. mieszkania zamieszkane wyposażone w wodociąg stanowiły 95,6% ogółu mieszkań zamieszkanych. W porównaniu z poprzednim spisem liczba mieszkań wyposażonych w wodociąg zwiększyła się o 3,7%. W miastach w wodociąg – najbardziej podstawową instalację sanitarną – wyposażonych było 96,7% mieszkań, a na wsi 93,2%.

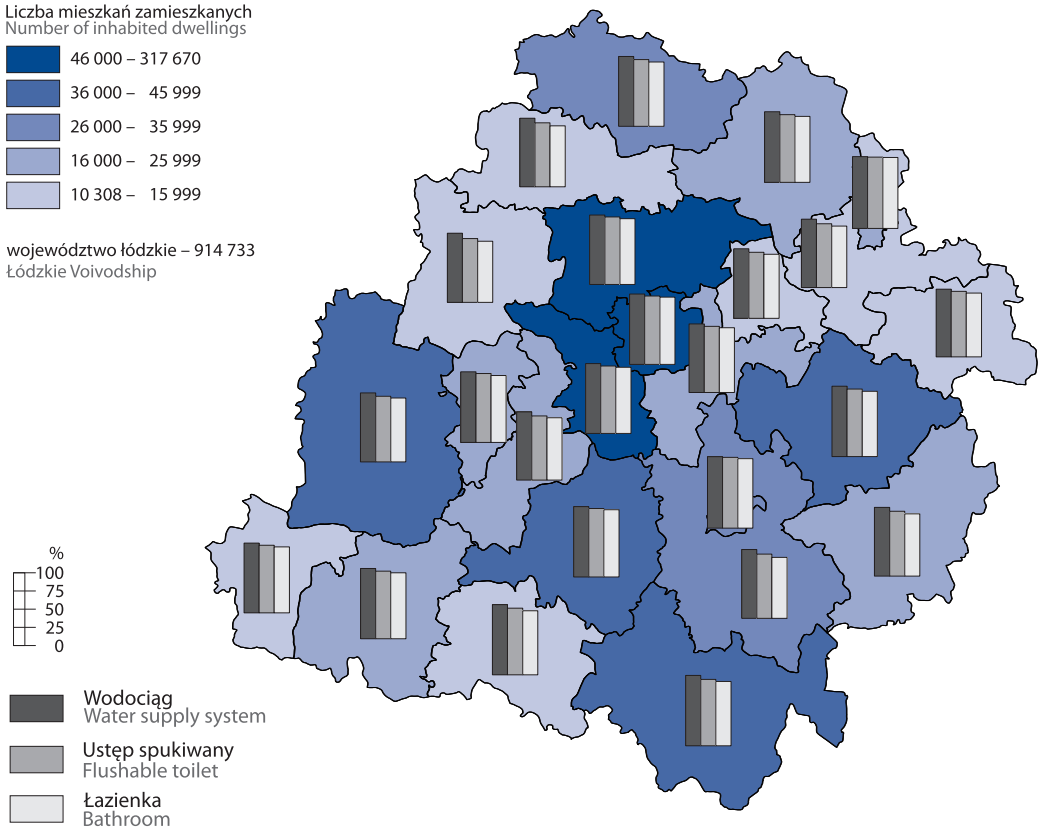
Kolejną instalacją, znajdującą się w ponad 90% mieszkań, był ustęp spłukiwany (94,5% w miastach i 86,7% na wsi). Jednak ustęp z odprowadzeniem do sieci posiadało 69,2% mieszkań (88,1% w miastach, 24,6% na wsi). W porównaniu z 2011 r. liczba mieszkań z ustępem podłączonym do sieci kanalizacyjnej wzrosła ogółem o 8,0%, jednak na wsi przyrost ten wyniósł aż 73,6%.

W ogólnej liczbie mieszkań zamieszkanych mieszkania wyposażone w łazienkę stanowiły 89,9%. W miastach zdecydowana większość mieszkań (93,0%) wyposażonych była w łazienkę, na wsi natomiast 82,8% ogólnej liczby mieszkań. Przyrost mieszkań wyposażonych w łazienkę w porównaniu z danymi z poprzedniego spisu, był wyższy na wsi i wynosił 19,2%. Według stanu na 31 marca 2021 r. w województwie łódzkim 84,6% mieszkań zamieszkanych stanowiły mieszkania wyposażone w instalację centralnego ogrzewania. W miastach mieszkania tego typu stanowiły 87,1%, natomiast na obszarach wiejskich 78,8%. W instalację doprowadzającą gaz z sieci wyposażonych było 47,7% mieszkań. Dostęp do gazu z sieci miały głównie mieszkania znajdujące się w miastach tj. 64,5%. Na terenach wiejskich udział ten wynosił tylko 8,0%. W porównaniu ze spisem z 2011 r. na obszarach wiejskich odnotowano zdecydowanie większy niż w miastach wzrost liczby mieszkań z dostępem do tego typu instalacji, odpowiednio o 96,6% i 2,1%.

Uwzględniając formy własności mieszkań najmniejszy odsetek mieszkań wyposażonych w wodociąg (89,1%) wystąpił w zasobach Skarbu Państwa, w ustęp spłukiwany i łazienkę w zasobach gmin odpowiednio 78,4% i 71,2%. Najwyższy, przekraczający 97%, udział wyposażenia mieszkań w te instalacje odnotowano w mieszkaniach pozostających w zasobach spółdzielni mieszkaniowych.

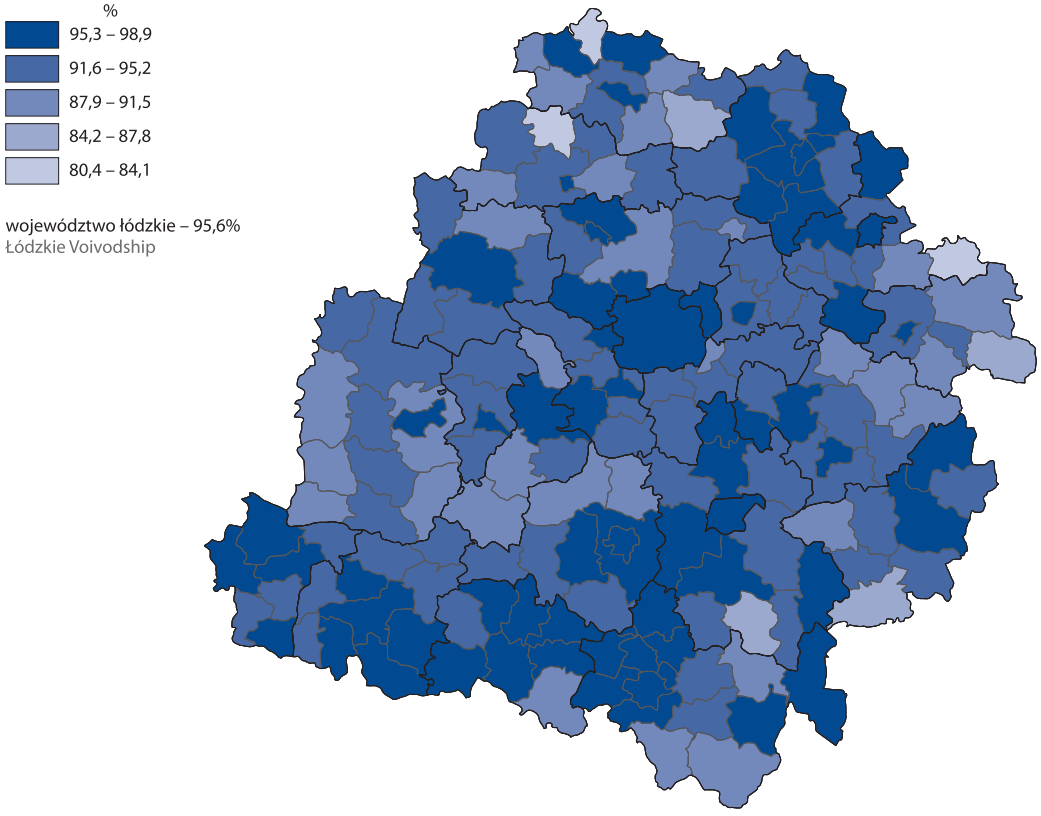
Mapa 8. Struktura mieszkań zamieszkanych wyposażonych w podstawowe instalacje techniczno-sanitarne w 2021 r.

Map 8. Structure of inhabited dwellings fitted with basic technical and sanitary installations in 2021

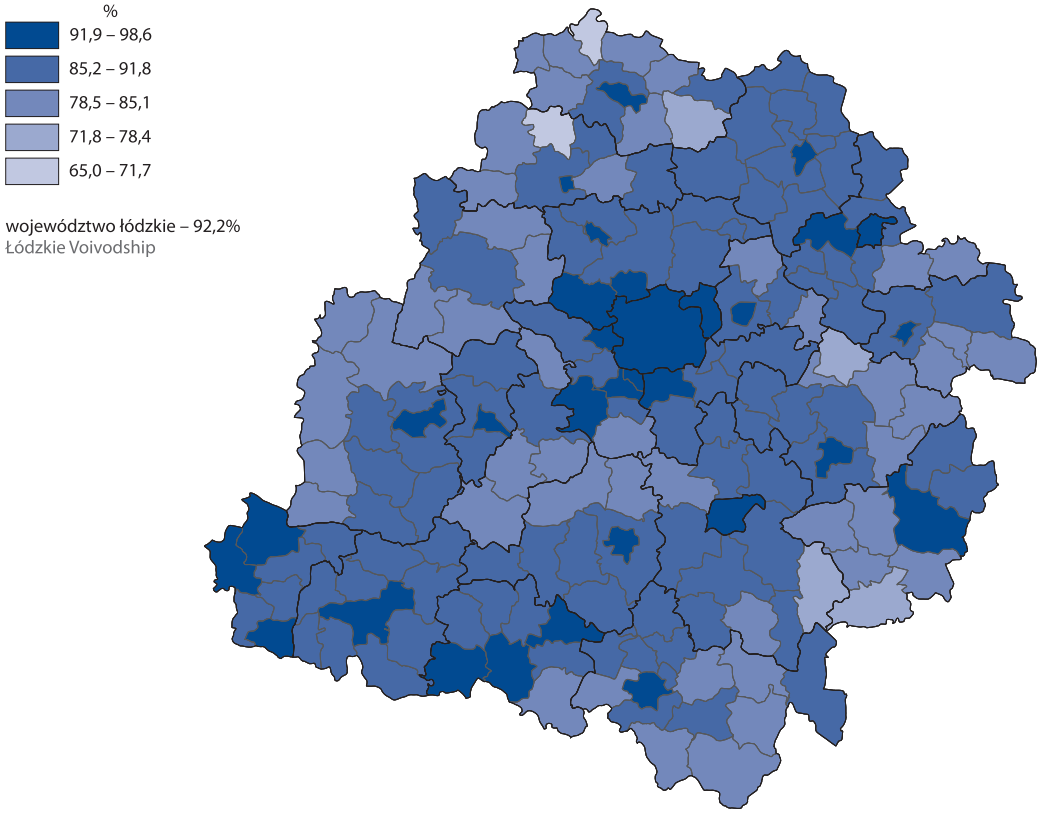

W przekroju powiatów największy odsetek mieszkań wyposażonych w wodociąg, ustęp, czy łazienkę odnotowano w Skierniewicach (odpowiednio 98,2%, 97,5% i 97,0% mieszkań) oraz Piotrkowie Trybunalskim (odpowiednio 97,6%, 96,7% i 94,9%). Najmniejszy udział mieszkań wyposażonych w wodociąg wystąpił natomiast w powiecie rawskim (92,5%) i łaskim (93,2%), w ustęp w powiecie skierniewickim i poddębickim (po 87,2%), a posiadających łazienkę w powiecie łęczyckim (83,3%) i piotrkowskim (83,4%).

Mapa 9. Mieszkania zamieszkane wyposażone w wodociąg w 2021 r.
Map 9. Inhabited dwellings fitted with water supply system in 2021

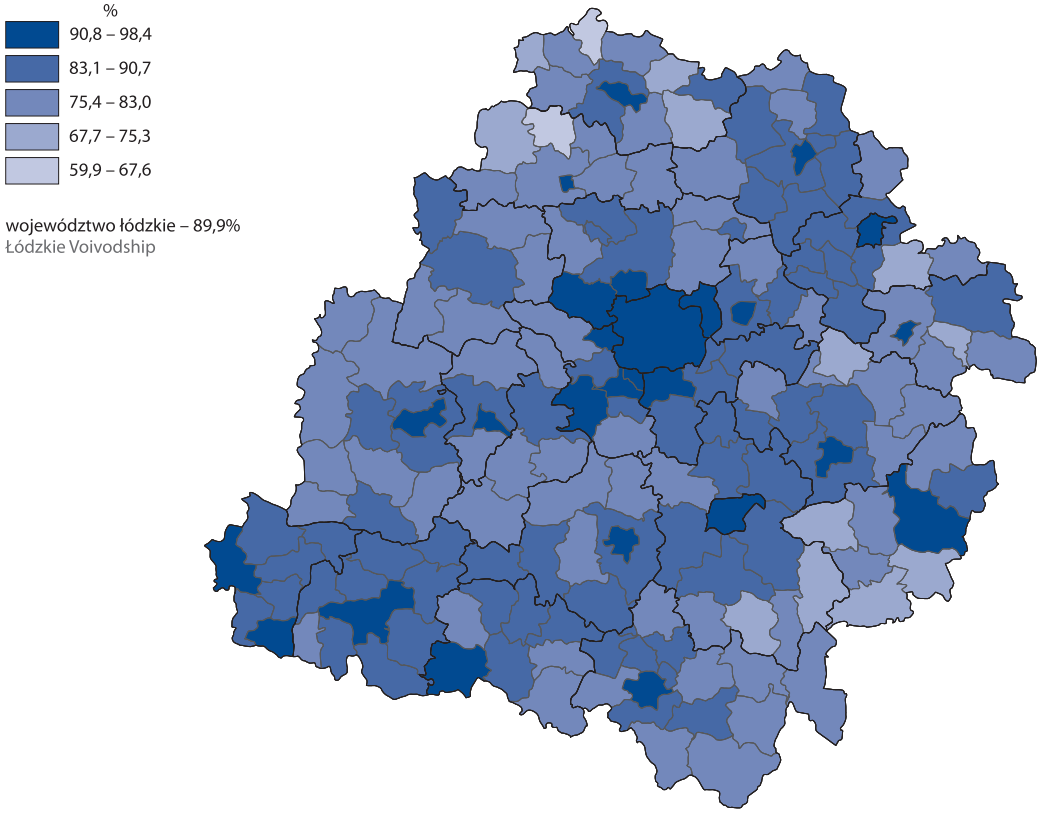

Mapa 10. Mieszkania zamieszkane wyposażone w ustęp spłukiwany w 2021 r.
Map 10. Inhabited dwellings fitted with flushable toilet in 2021

W przekroju gminnym największy odsetek mieszkań (powyżej 97%) wyposażonych w wodociąg i ustęp spłukiwany odnotowano m. in. w gminach miejskich: Bełchatów, Kutno, Skierniewice oraz Zduńska Wola. Najmniejszy udział mieszkań wyposażonych w wodociąg (poniżej 85%) oraz ustęp spłukiwany (poniżej 76%) wystąpił natomiast m. in. w gminach wiejskich: Łanięta, Daszyna i Bedlno.

Mapa 11. Mieszkania zamieszkane wyposażone w łazienkę w 2021 r.
Map 11. Inhabited dwellings fitted with bathroom in 2021

Największy odsetek (powyżej 96%) mieszkań zamieszkanych posiadających łazienkę odnotowano w gminach miejskich: Bełchatów, Skierniewice, Łowicz oraz Sieradz. Najmniejszy udział (poniżej 70%) mieszkań wyposażonych w omawianą instalację wystąpił w gminach wiejskich: Łanięta, Daszyna, Żelechlinek, Aleksandrów oraz Łęki Szlacheckie.

2.6. Zaludnienie mieszkań
2.6. Dwellings' population

W okresie między spisami poprawie uległy warunki mieszkaniowe ludności w województwie łódzkim. Jednym z mierników wskazujących poprawę warunków mieszkaniowych jest przeciętna liczba osób w 1 mieszkaniu zamieszkanym, która wynosiła 2,59, podczas gdy w roku 2011 było to 2,84 osoby. Świadczy o tym również przeciętna liczba osób przypadająca na 1 izbę, jak również przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania w przeliczeniu na 1 osobę. W stosunku do 2011 r. spadła przeciętna liczba osób na 1 izbę z 0,80 do 0,69. Przeciętna powierzchnia użytkowa przypadająca na 1 osobę wzrosła o 4,8 m^2. Podobne korzystne zmiany zauważyć można w skali kraju.

Tablica 11. Ogólne wskaźniki zaludnienia
Table 11. General population rates

Wyszczególnienie Specification		Przeciętna liczba osób Average number of persons		Przeciętna powierzchnia użytkowa w m^2 na osobę Average useful floor area in m^2 per 1 person
		w 1 mieszkaniu per 1 dwelling	na 1 izbę per 1 room	
Ogółem Total	**2011**	**2,84**	**0,80**	**23,4**
	2021	**2,59**	**0,69**	**28,2**
Miasta Urban areas	2011	2,52	0,76	23,1
	2021	2,29	0,66	27,3
Wieś Rural areas	2011	3,66	0,90	24,0
	2021	3,30	0,73	29,8

Biorąc pod uwagę liczbę osób przypadających na 1 mieszkanie lub izbę, zaludnienie było wyższe na wsiach niż w miastach. W miastach na 1 izbę przypadało 0,66 osoby, podczas gdy na wsi wskaźnik ten wyniósł 0,73. Osoby mieszkające na wsi miały jednak do swojej dyspozycji większą powierzchnię użytkową, tj. 29,8 m^2 na osobę w porównaniu z miastami, gdzie na 1 osobę przypadało 27,3 m^2.

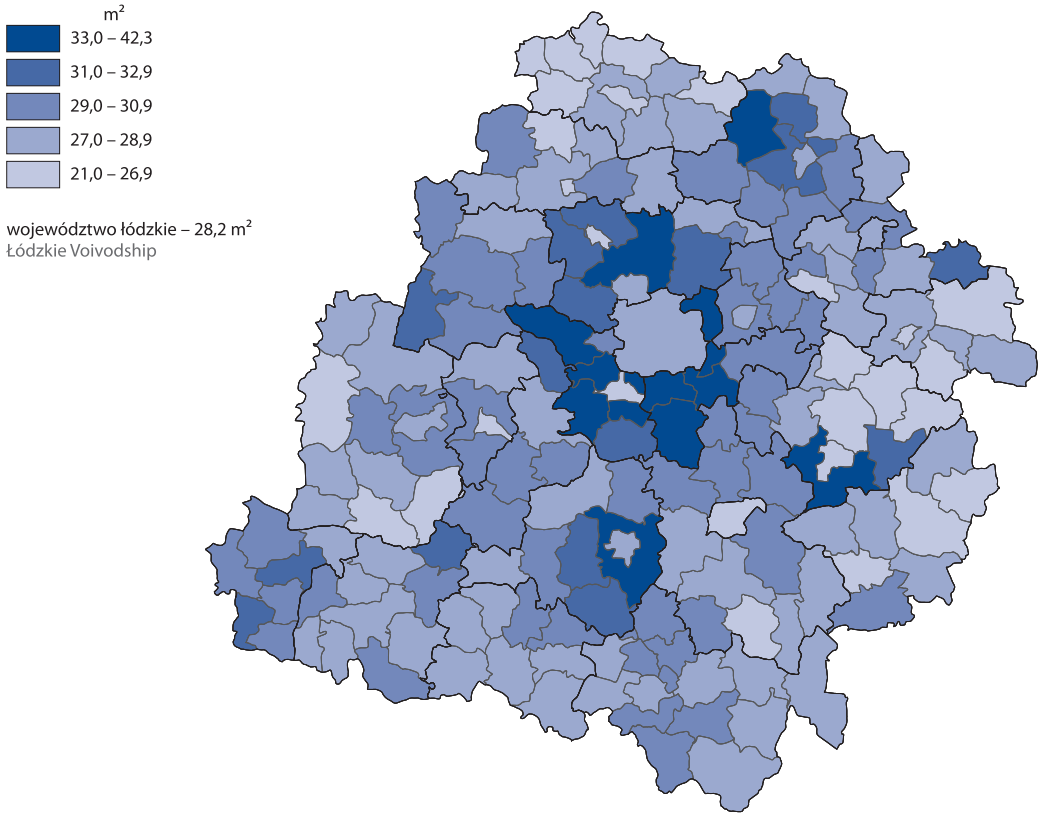
Tablica 12. Struktura ludności według liczby osób na 1 izbę
Table 12. Structure of population by number of person per 1 room

Wyszczególnienie Specification		Ludność w tys. Population in thousands	W tym w mieszkaniach z liczbą osób przypadająca na 1 izbę[a] Of which in dwellings with number of persons per 1 room[a]						
			poniżej 0,50 under	0,50–0,99	1,00	1,01–1,49	1,50–1,99	2,00–2,99	3,00 i więcej and more
			w % ogółu in % of total						
Ogółem Total	**2011**	**2 509,9**	**8,9**	**33,6**	**20,7**	**13,5**	**10,1**	**7,9**	**3,3**
	2021	**2 371,2**	**11,5**	**38,2**	**19,2**	**11,9**	**8,9**	**7,4**	**3,0**
Miasta Urban areas	2011	1 605,2	10,2	35,8	23,5	12,0	8,1	6,5	2,8
	2021	1 471,6	12,6	38,0	21,6	10,6	7,8	6,7	2,7
Wieś Rural areas	2011	904,6	6,7	29,8	15,9	16,2	13,7	10,3	4,2
	2021	899,6	9,8	38,3	15,3	14,0	10,6	8,6	3,4

a W strukturze nie przedstawiono udziału ludności w mieszkaniach o nieustalonej liczbie izb.
a The structure does not present the share of population in dwillings with an unknown numer of rooms.

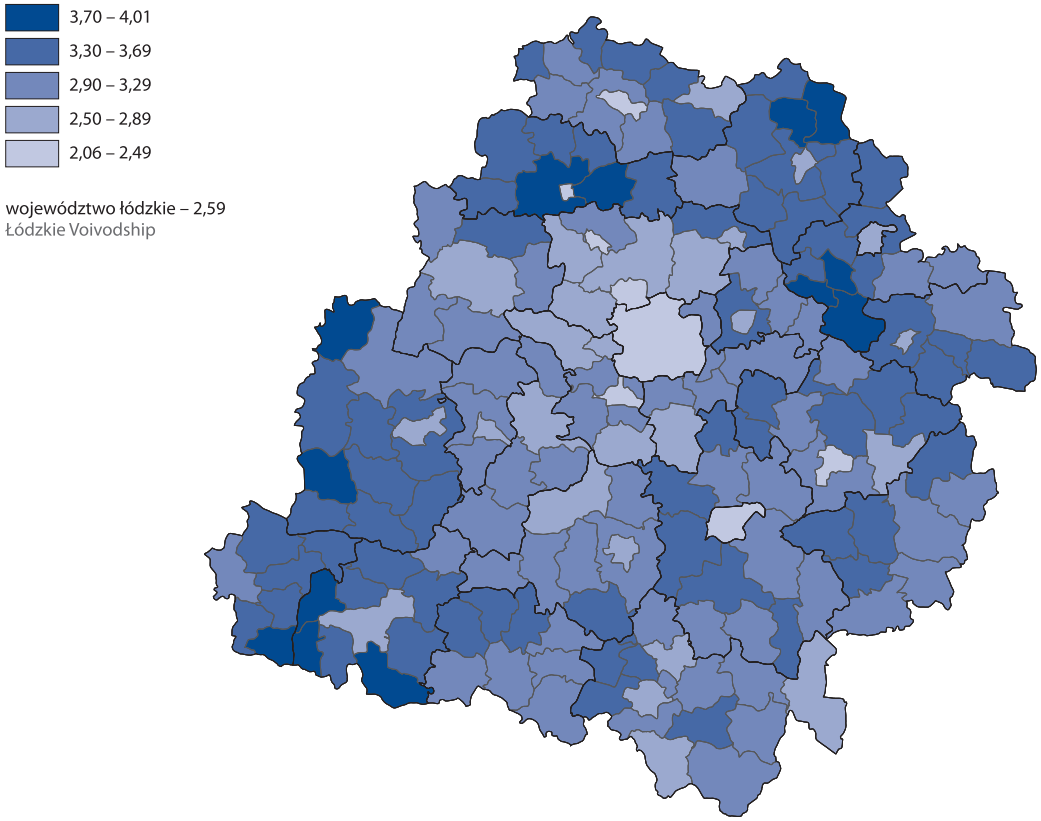
Według stanu na 31 marca 2021 r. ponad 10% ludności mieszkało w mieszkaniach uznawanych w naszych warunkach za przeludnione, czyli takich, w których na jedną izbę przypada 2 i więcej osób. Jednocześnie udział osób zamieszkujących w warunkach niskiego zaludnienia, tj. poniżej 1 osoby wyniósł prawie 50%. Na wsi w mieszkaniach przeludnionych mieszkało 12,0% mieszkańców, podczas gdy w mieście odsetek ten wyniósł 9,4%. W mieszkaniach z mniej niż 1 osobą na izbę mieszkało prawie 51% mieszkańców miast i ponad 48% mieszkańców wsi.

Mapa 12. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkań zamieszkanych na osobę w 2021 r.
Map 12. Average useful floor area of inhabited dwellings per person in 2021

Najlepsze warunki mieszkaniowe pod względem przeciętnej powierzchni użytkowej przypadającej na 1 osobę odnotowano w gminie wiejskiej Nowosolna (42,3 m² na osobę), miejsko-wiejskiej Rzgów (39,3 m²) oraz w gminie wiejskiej Zgierz (37,7 m²). Najmniejszą powierzchnią na osobę charakteryzowały sie mieszkania w gminie wiejskiej Łanięta (21,0 m² na osobę), miejskiej Łęczyca (22,7 m²) oraz w gminie wiejskiej Nowe Ostrowy (23,0 m²).

Mapa 13. Przeciętna liczba osób w mieszkaniach zamieszkanych w 2021 r.
Map 13. Average number of persons in inhabited dwellings in 2021

Pod względem przeciętnej liczby osób w mieszkaniach zamieszkanych największe zaludnienie wystąpiło w gminach wiejskich: Łubnice (4,01 osoby na mieszkanie), Brąszewice (4,00) oraz Kocierzew Południowy (3,95), najmniejsze natomiast w gminach miejskich: Łódź (2,06), Pabianice (2,24) i Piotrków Trybunalski (2,42).

Źródła danych

Zakres informacyjny powszechnego spisu ludności i mieszkań 2021 został zebrany o całej populacji podlegającej badaniu metodą mieszaną, tzn. z rejestrów administracyjnych oraz danych zebranych bezpośrednio od respondentów przy pomocy elektronicznego formularza spisowego z wykorzystaniem samospisu internetowego, wywiadu telefonicznego i wywiadu z udziałem rachmistrza spisowego.

W ramach powszechnego spisu mieszkań 2021 w zakresie danych o budynkach i lokalach w pierwszej kolejności skorzystano z danych administracyjnych, tj. Krajowego Rejestru Urzędowego Podziału Terytorialnego Kraju (TERYT) oraz Ewidencji Gruntów i Budynków (EGiB).

Zastosowanie znalazły również dane pochodzące z pozaadministracyjnych źródeł danych, tj. przedsiębiorstw prowadzących sprzedaż i dystrybucję energii elektrycznej, podmiotów prowadzących działalność w zakresie: zbiorowego zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków, dystrybucji lub obrotu paliwami gazowymi, przesyłu i wytwarzania energii cieplnej, dla których odbiorcą końcowym dokonującym zakupu są gospodarstwa domowe.

Data sources

The information scope of the 2021 Census of Population and Housing was collected about the entire population to be surveyed using a mixed method, i.e., from administrative records and data collected directly from respondents using an electronic census form using a self-reported online survey, a telephone interview and an interview with a census taker.

The 2021 housing census primarily used administrative data, i.e., the National Register of the Official Territorial Division of the Country (TERYT) and the Land and Building Register (EGiB), for data on buildings and premises.

Data from non-administrative data sources were also used, i.e., companies engaged in the sale and distribution of electricity, entities engaged in the business of: collective water supply and sewage disposal, distribution or trading of gaseous fuels, transmission and generation of thermal energy, for which the final customer making the purchase are households.